

Solunum Aktüel

Yıl: 10 Sayı: 28

www.solunum.org.tr

**TÜSAD 50 yaşında
dev bir çınar**

**Solunum 2020
Ekim'de gerçekleşecek**

**Sağlıkta teknoloji
neler getiriyor?**

Geleneklerimizden güç ve ilham olarak yeni ufuklara açılacağız

**>> Dr. Ülkü Yılmaz
TÜSAD Başkanı**

Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği alanımızın en köklü derneği... Bu özelliğimizin getirdiği güçlü değerlere sahibiz. Bu değerler; güçlü geçmişimiz, bilgi ve deneyim birikimimiz, yoğun aidiyet duygumuz, etik kurallara sıkı sıkıya bağlı oluşumuzdur. Bu özelliklerimizle geleneklerimizden güç ve ilham alarak, değişime her zaman açık olarak, yenilikleri kucaklayarak kendi alanımızda yeni ufuklara açılmayı hedefliyoruz.

Geçmişten günümüze derneğimizin çalışma prensibi; 'tüm üyelerimize saygılı olmak ve her isteyene, özellikle çalışmaya hevesli genç meslektaşlarımıza, dernek çatısı altında çalışma olanağı tanımak' olmuştur. Yeni yönetim kurulumuzun oluşumu ile bu ilkenin arkasında olduğumuzu gösterdik. Alanımızda önemli bir yapılanma olan 'Genç Akademisyenler' grubumuzun içinde çalışmış, yetişmiş arkadaşlarımız yeni Merkez Yönetim Kurulu'muzda yer aldı. Yaş ortalaması oldukça genç olan yeni grubumuzun hedefi; daha katılımcı, yeniliğe, gelişime açık, her zaman demokratik çalışmadır.

Geçmişten günümüze derneğimizin çalışma prensibi; 'tüm üyelerimize saygılı olmak ve her isteyene, özellikle çalışmaya hevesli genç meslektaşlarımıza, dernek çatısı altında çalışma olanağı tanımak' olmuştur.

**Türkiye
Solunum
Araştırmaları
Derneği**

“Türkiye Solunum
Araştırmaları Derneği” adına

YAYIN

İmtiyaz Sahibi

Dr. Mecit Süerdem

Yazı İşleri Müdürü

Dr. Arzu Mirici

Editör

Mukadder Çalikoğlu

Editör Yardımcıları

Berna Kömürcüoğlu

Ali Fidan

Yayın Koordinatörü

Hatice Yıldırım Somuncu

Yönetim Merkezi

Sahrayıcedit Mh. Atatürk Cad.
Aslan Kaptan Çıkmazı Sk. No: 1

K: 3 D: 5 Kadıköy/İSTANBUL

Tel: (0216) 410 22 58 - 59

Faks: (0216) 410 22 60

solunum@solunum.org.tr

www.solunum.org.tr

YAPIM

DOMEDYA

İletişim ve Etkinlik Ajansı

Suadiye Mah. Ark 399

No 399/B 1 Kadıköy, İstanbul

Tel : 0216 970 21 29

Fax: 0850 220 04 51

domedya@domedya.com.tr

Editör:

Nilgün Karataş

Özlem Güller Ünal

Grafik Tasarım:

Belma Kuyucu

Yayın Türü

Online olarak yayınlanmaktadır.

www.solunum.org.tr

Yerel süreli yayın

Solunum Aktüel yılda üç sayı
olarak yayınlanır.

Gazetede yer alan yazılar
izinsiz kullanılamaz. Yayınlanan
röportaj veya köşe yazılarındaki
görüşler ile ilgili sorumluluk
tamamen röportaj veren kişilere
ve yazarlara aittir.

ISSN: 1309-5285

Kapak yazısının devamı...

Yeni dönemde de Genç Akademisyenler başlıca organımız olmaya devam edecek, projelendirdikleri çok merkezli çalışmalarını her aşamasında destekleyerek, ülkemiz bilimine katkıda bulunurken, akademisyen arkadaşlarımızın yolunu açmaya devam edeceğiz. Ülkemizde tüm göğüs hastalıkları uzmanlık öğrencisi ve uzmanlarının mesleki sorunları, özlük haklarının korunması temel uğraşı alanlarımızdan olacak.

Bizler TÜSAD geleneği içerisinde aynı alanda birden çok organizasyonun hoş bir rekabet, sürekli motivasyon ve kalite artışını getireceğini benimsedik ve bu öğreti ile bugünlere geldik. Bir önceki dönem başkanlığını yaptığım akciğer kanseri çalışma grubunda bu doğrultuda alanımızdaki diğer dernekler ile birlikte önemli projelere imza attık. Aynı görüş ve ilkeler doğrultusunda ülkemizde göğüs hastalıklarının daha ileriye taşıyacak projelerde her zaman için iş birliğinin güç birliği olduğuna ve gerekliliğine inanıyoruz.

Günümüzde çevresel etmenler toplum sağlığını önemli ölçüde tehdit ediyor, bu bağlamda ulusal ve küresel akciğer sağlığının iyileştirme ve korunmasına yönelik bilimsel araştırma ve mesleki çalışmalarını desteklemek önemli hedeflerimiz arasında yer alacaktır.

Halkımızı akciğer hastalıklarına neden olan etmenler, bunlardan korunma ve tedavi konusunda bilgilendirirken, saygı ve sevgi temeline dayanan hekim-hasta iletişimi konusunda bilinçlendirme çalışmaları gündemimizin önemli bir bölümünü oluşturacaktır.

Başarmak için; geleneğin önümüze getirip koyduğu öğeleri yeni değerler ile yoğurarak geleceğe uzanacağız.

Çağımız teknoloji çağı, branşımız ile teknolojiyi birleştireceğimiz, bilime daha kolay ulaşmamızı sağlayacak projeler için emek vereceğiz.

Cumhuriyetimizin ilk yazarlarından olan Ahmet Hamdi Tanpınar bir söyleminde; ‘Her sanat hareketi kendi geleneği içinde değişerek gelişir ve günümüze değin ulaşabilir’ demiştir. Ülkemizde göğüs hastalıklarının gelişimi ve evrimi TÜSAD bünyesinde gerçekleşmiştir. Bu büyük sorumluluğun bilinci ile başarmamız gerekenin; geleneğin önümüze getirip koyduğu öğeleri yeni değerler ile yoğurarak geleceğe uzanmak olduğunu düşünüyoruz.

Tüm TÜSAD üyelerine eşit mesafedeyiz. Nitelikli ve kapsamlı kurumsal birikimimizle, derneğimize gönül verenlerin kendini rahatlıkla ifade edebileceği, istediği platformda çalışabileceği, mesleki ve kişisel gelişimine olanak sağlayacak, demokratik çalışma ortamımızda birlikte çalışmaya, üretmeye, ekip çalışmasının keyfini yaşamaya davet ediyorum.

Yeni yıl sayımız yeniliklerin habercisi oldu

>> Dr. Arzu Mirici
Yazı İşleri Müdürü

Yeni yılın ilk Solunum Aktüel'inde pek çok yenilik ve gelişmeyi sizlere taşıyoruz. Merkez yönetim kurulunun yenilenmesi ile Başkanımız Prof. Dr. Ülkü Yılmaz'ın da dediği gibi "heyecan verici " bir döneme başlıyoruz. Cumhuriyet Bayramı'na denk gelen 41. yıllık kongremizi başarıyla tamamlayıp, 42. kongremiz SOLUNUM 2020'nin çalışmalarına başlarken, gerçekten heyecanın hiç bitmediği ama ekipten ekibe nasıl da aktarıldığını anlıyoruz. Hem Ekim ayında Bodrum'da gerçekleşen SOLUNUM 2019'un yansımalarını hem de bu yıl Çeşme'de yapılacak kongrenin çalışmalarını bu sayımızda görebilirsiniz.

Bu yıl hepimizi, tüm TÛSAD'lıları en fazla heyecanlandıran konu elbette 50'nci yaşımız olması...

Özel bir yıl olacak bizim için 2020... Bu yıl neler yapacağımızı, bu yılın bize hissettirdiklerini yine Başkanımızın yazısında okuyabilirsiniz.

Uzmanlık alanımızla doğrudan ilgili olan, sadece sosyal sorumluluktan değil, koruyucu hekimlik yaklaşımı açısından ele aldığımız etkinlikleri de üyelerimizi haberdar etmek, farkındalık oluşturmak için sayfalarımıza taşıyoruz. Düz Paket, Zehirsiz Sofralar ve Beyaz Bileklik haberleri TÛSAD'ın kamuoyu bilgilendirme faaliyetleri kapsamında yer aldığı kampanyalar... Farkındalık demişken son yıllarda yaptığımız pek çok faaliyetin basında daha fazla yer aldığımızı görmekten mutluluk ve gurur duyuyoruz. Önünüzdeki sayfalarda basında yer aldığımız sayısız örneklerden bazılarını bulacaksınız.

Geçtiğimiz yıl boyunca gerçekleşen TÛSAD Akademi faaliyetleri, yılın son günlerinde de son hızla devam etti. Artık geleneksel hale gelen TÛSAD Göğüs Hastalıklarında Güncelleme Sempozyumu hem bir bilgi şöleni hem de keyifli bir buluşmaya ev

sahipliği yaptı. Elbette hem şube toplantıları ve bu yıl 3'üncüsü gerçekleşen COPD MED, yılın son çeyreğindeki TÛSAD olayları olarak hafızalara eklendi. Bu yıl TÛSAD ile anılacak bir başka olay da "Karbonsuz Kongre" açılımı idi. Madem ki yaşıyoruz ve kirletiyoruz öyleyse, hiç değilse temizlenmesine katkıda bulunalım diyerek her uçak yolculuğu için ağaç dikme fikrini geliştirdik ve hayata geçirdik. Haberin ayrıntılarını Solunum Aktüel'de bulacaksınız.

Yurt dışı eğitim desteğinden yararlanarak mesleki gelişimine katkıda bulunmak için Heidelberg'e uğurladığımız Dr.Burcu Yorulmaz'ın anıları diğer meslektaşlarını da heveslendirecek gibi görünüyor.

Ve Sayın Kamil Alsaran, KOAH farkındalığını artırmak için TÛSAD ve KOAH Hasta Derneği'nin desteği ile kuzey kanalını, 35 kilometrelik zorlu bir parkuru 14 saatte yüzerek geçti. Onun heyecanlı serüvenine bu sayıda yer vermekten mutluluk duyuyoruz.

Teknoloji uzmanlık alanımıza nasıl giriyor? Dijital dünya, 3D printer göğüs hastalıklarına nasıl yansır? Meraklısı için detaylar önünüzdeki sayfalarda. Bu kadar çalışma, faaliyet, toplantı derken "yorulmadınız mı" dersenez, evet dinlenmek için yapılabilecek önerileri paylaştığımız sayfalar da var. Andy Warhol sergisinden Deep Purple'a; Cemal Süreya'nın çizimlerinden Bill Gates'in kitap önerilerine kadar bir çok keyifli haber sizleri bekliyor. Ama biraz uzaklaşmak isterseniz, "hangi kış sporları nerede yapılır" sorusunun yanıtları için Solunum Aktüel sayfalarına bakabilirsiniz. Sonra ister yalnızca okuyarak isterseniz giderek keyfini çıkarabilirsiniz.

Bir sonraki sayımızda buluşmak üzere...

Gündem Aktüel

TÜSAD'da yeni yönetim iş başı yaptı

Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği (TÜSAD), Solunum 2019 Kongresi'nin ardından gerçekleşen genel kurul ile yeni yönetimini belirledi. TÜSAD'ın yeni başkanı olarak görev alan Prof. Dr. Ülkü Yılmaz, "50'nci yılını kutlamaya hazırlanan derneğimiz yarım asırlık tecrübesi ve 4 bini aşkın üyesi ile toplumun akciğer sağlığının korunmasına katkıda bulunmaya devam edecek" dedi.

Akciğer sağlığı konusunda Türkiye'nin ilk uzmanlık derneği olan TÜSAD'da (Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği) yeni yönetim kurulu iş başı yaptı. Bu yıl 41'incisi düzenlenen Uluslararası Katılımlı Ulusal Kongresi'nin (SOLUNUM 2019) ardından yapılan genel kurul ile yeni yönetim kurulu belirlendi. TÜSAD'da 2019 - 2022 dönemi için seçilen yeni yönetim kurulunda başkanlığı Prof. Dr. Ülkü Yılmaz üstlendi.

Alanının en büyük kongresi olarak 26-29 Ekim tarihleri arasında Bodrum'da düzenlenen SOLUNUM 2019'un ardından gerçekleşen seçimli genel kurul ile Prof. Dr. Ülkü Yılmaz başkanlık bayrağını Prof. Dr. Arzu Mirici'den devraldı. İlk açıklamasında "Önümüzde heyecan verici ve çok önemli bir dönem var" diyen Prof. Dr. Yılmaz, "TÜSAD, bu yıl 50'nci yılını kutlamaya hazırlanıyor. Yarım asırı geride bıracaçığımız bu dönemde görevi üstlenen yeni yönetim

TÜSAD'ın yeni yönetim kurulu Çeşme'deki Solunum 2019 Kongresi'nin ardından seçildi.

kurulumuz, köklü bir dernek olmanın sorumluluğu ile iş başı yaptı" dedi.

TÜSAD'ın Genç Akademisyenler grubunda yer alan genç bilim insanlarının da katılımıyla çok daha dinamik bir şekilde çalışmaya başladığını vurgulayan Yılmaz, sözlerine şöyle devam etti: "Yeni yönetim kurulumuz ve 4 bini aşkın üyemiz ile derneğimizi ge-

TÜSAD 2019 - 2022 MERKEZ YÖNETİM KURULU

● Ülkü Yılmaz	(Başkan)
● Arzu Mirici	(Önceki Başkan)
● Şule Akçay	(Başkan Yardımcısı)
● Nilgün Yılmaz Demirci	(Genel Sekreter)
● Cengiz Özdemir	(Sayman)
● Oğuz Köktürk	(Üye)
● Semra Bilaçeroğlu	(Üye)
● Nazan Şen	(Üye)
● Güntülü Ak	(Üye)
● Funda Coşkun	(Üye)
● Ülkü Aka Aktürk	(Üye)
● M. Onur Turan	(Üye)

TÜSAD, yılın son MYK toplantısını 21-22 Aralık 2019 tarihlerinde Ankara'da gerçekleştirdi. Ülkü Yılmaz başkanlığında toplanan yönetim kurulu, 2019 yılını değerlendirirken 50'nci yıla ilişkin faaliyetleri de ele aldı. (altta).

leceğe taşıyacağız. Alanındaki ilk bilimsel dernek olarak bugüne kadar önemli faaliyetlerde bulunan derneğimiz, bundan sonra da sahip olduğu bilgi ve deneyim ile meslektaşlarına ve topluma katkı sağlamayı sürdürecektir. Uzmanlık alanımızın ulu çınarı olarak 'Tükenmeyen nefesle' sloganı ile 50 yılı geride bırakan TÜSAD, tarihine 41 kongre, sayısız bilimsel toplantı, onlarca ödül, çok

sayıda sempozyum ve alanımızda gerçekleşen pek çok 'ilk'i sığdırmış bir kurum. Bugüne kadar olduğu gibi bugünden sonra da TÜSAD'lı olmanın sorumluluğu ve bilinci ile pek çok çalışmayı hayata geçireceğiz. TÜSAD olarak Türk tıbbına ve uzmanlık alanımız olan solunum sağlığına katkıda bulunmaya bundan sonra da devam edeceğiz."

Hayata geçirdikleri bilimsel çalışmalar ile takdirleri toplayan TÜSAD GE-AK üyeleri Ankara'da yaptıkları toplantıda 2020 yılına ilişkin gündemlerini belirledi.

DENETLEME KURULU

- Filiz Koşar
- Mecit Süerdem
- Aydın Yılmaz

ETİK KURULU

- Gülderen Şahin
- Sadettin Çıkrıkçıoğlu
- Mustafa Özhan

PROF. DR. ÜLKÜ YILMAZ KİMDİR?

Ankara'da 1965 yılında doğan Ülkü Yılmaz, ilk, orta ve lise öğrenimini Ankara'da tamamladı. 1988 Yılı'nda Gazi Üniversitesi tıp Fakültesi'nden mezun oldu. Aynı yıl Ankara Atatürk Göğüs Hastalıkları ve Göğüs Cerrahisi Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde Göğüs Hastalıkları ve Tbc Uzmanlık Eğitimine başladı. Uzmanlık eğitimini 1993'de tamamladı. Doçentlik ünvanını 2003 yılında, profesörlük ünvanını 2017 yılında aldı. Halen Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Atatürk Göğüs Hastalıkları ve Göğüs Cerrahi Merkezi Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi Palyatif Tedavi ve Kemoterapi Ünitesi Sorumlu ve kurucu eğitim görevlisi, Torasik Onkoloji Konsey Sorumlusu, TUEK üyesi olarak görev yapmaktadır. Uluslararası dergilerde yayınlanmış, üçü ilk isme olmak üzere 25 makale, ulusal hakemli dergilerde yayınlanmış 60 makale, uluslararası kongrelerde sunulmuş 34, ulusal kongrelerde sunulmuş 105 bildiri vardır. İki kitap, bir de Solunum Özel Sayı dergi editörlüğü yapan Yılmaz, aynı zamanda 12 adet kitap bölümü yazdı. Çeşitli uluslararası çok merkezli çalışmalarda araştırmacı olarak görev yapan Yılmaz, 4 ulusal hakemli dergide yayın kurulu üyesi ve hakemlik görevlerini yürütmektedir. Ulusal kongre, sempozyum ve panellerde konuşmacı

ve oturum başkanı olarak alınmış çok sayıda görevi bulunan Yılmaz, SOLUNUM 2012 kongre başkanlığı görevini yürütürken, çeşitli kongre organizasyonlarında da görev yaptı. T.C. Sağlık Bakanlığı İlaç Eczacılık Genel Müdürlüğü'nde 2011 yılında Göğüs Hastalıkları alanında komisyon üyesi yapan Yılmaz, T.C.S.B. Himayesi'de yürütülen Asbest Kontrol Projesi'nde çalıştı. Yılmaz, alanımızla ilgili uluslararası IASLC, ERS, ACCP, EABIP, WABIP, ulusal derneklerden TÜSAD, TAKD, TTD ve Türkiye Mezotelyoma Çalışma Grubu'nun üyesidir. Yılmaz, 2000-2002 yıllarında Türk Toraks Derneği Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Üyesi ve Mali Sekreterliği, 2004-2006 yılları arasında Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği (TÜSAD) yönetim kurulu üyesi, 2006-2008 arasında Yönetim Kurulu Üyesi ve Genel Sekreterliği, 2008-2011 arasında Yönetim Kurulu Üyesi ve Akciğer Kanseri Çalışma Grubu Başkanlığı, 2016-2019 arasında Başkan Yardımcılığı görevlerinde bulundu. 2015-2017 yılları arasında Türk Akciğer Kanseri Derneği Yönetim Kurulu Üyesi olarak çalıştı. Ekim 2019'da TÜSAD Başkanlığına seçilen Yılmaz, bir kız çocuk annesidir.

Gündem Aktüel

TÜSAD alışma grupları yeni döneme hazır

TÜSAD'daki yeni yönetim kurulu döneminde çalışma grupları da yeniden belirlendi. Her birinde alanında uzman isimlerin yer aldığı çalışma grupları, 2022'ye kadar olan görev sürelerinde üstlendikleri görevler için çalışmaya başladı. Her dönem alanlarında araştırmaları yapmak, bilgi üretmek, yaymak ve halkı aydınlatıcı faaliyetler geliştirmek üzere yoğun bir şekilde çalışan 19 çalışma grubunda, bu dönemde görev alacak isimler şöyle oldu:

• **Astım ve Alerji alışma Grubu:**

Ferhan Özşeker (Başkan), Pınar Mutlu (Sekreter) ve üyeler Levent Cem Mutlu, Arzu Didem Yalçın, Bilge Salık.

• **Akciğer Kanseri alışma Grubu:**

Ufuk Yılmaz (Başkan), Pınar Akın Kabalak (Sekreter) ve üyeler Melahat Uzel şener, Eylem Yıldırım, Celal Satıcı.

• **Fizyoloji alışma Grubu:**

Erdinç Ercan (Başkan), Kerem Tuncay Özgünen (Sekreter) ve üyeler Gülderen şahin, Fadıl Özyener, Muhittin Onur Yaman.

• **Girişimsel Pulmonoloji alışma Grubu:**

Levent Dalar (Başkan) Tayfun alışkan (Sekreter) ve üyeler Ayperi Öztürk, Ülkü Aka Aktürk, Özlem Soğukpınar.

TÜSAD AKADEMİ YÜRÜTME KURULU

- **Başkan:** N. Arzu Mirici
- **Sayman:** Cengiz Özdemir
- **Genel Sekreter:** Nilgün Yılmaz Demirci
- **İletişim Sorumlusu:** Funda Coşkun
- **Üye:** Ufuk Yılmaz
- **Üye:** Evrim Eylem Akpınar
- **Üye:** Seda Tural Önür
- **Üye:** İbrahim Onur Alıcı
- **Üye:** Pınar Yıldız Gülhan

TÜSAD GEAK YÜRÜTME KURULU

- **GEAK Koodinatörü:** Nazan Şen
- **Çalışma Grupları Sorumlusu:** Güntülü Ak
- **Üye:** Ülkü Aka Aktürk
- **Üye:** Aysun Şengül
- **Üye:** Burcu Arpınar Yiğitbaş
- **Üye:** Fulsen Bozkuş
- **Üye:** Pınar Mutlu

● **İnfeksiyon Çalışma Grubu:**

Berna Kömürcüoğlu (Başkan), Nigar Dirican (Sekreter) ve üyeler Emel Ceylan, Huriye Berk Takır, Şule Taş Gülen.

● **KOAH Çalışma Grubu:**

Arzu Mirici (Başkan), Burcu Arpınar Yiğitbaş (Sekreter) ve üyeler Hakan Günen, Muzaffer Onur Turan, Nevin Taci Hoca.

● **Tüberküloz Çalışma Grubu:**

Dursun Tatar (Başkan), Özgür Batum (Sekreter) ve üyeler Pınar Çimen, Erhan Kabasakal, Gülsüm Arı.

● **Yoğun Bakım Çalışma Grubu:**

Cenk Kıraklı (Başkan), Derya Hoşgün (Sekreter) ve üyeler Pervin Hancı, Nilgün Alptekinoğlu Mendil, Fatih Seğmen.

● **Solunum Rehabilitasyonu Çalışma Grubu:**

Gazi Gülbaş (Başkan), Gökşen Kuran Aslan (Sekreter) ve üyeler Esra Ertan Yazar, Sanlı Sadi Kurdak, Rengin Demir.

● **Difüz Parankimal Akciğer Hastalıkları ve Pulmoner Vasküler Hastalıklar Çalışma Grubu:**

Funda Coşkun (Başkan), Fulsen Bozkuş (Sekreter) ve üyeler Nilgün Yılmaz Demirci, Onur Yazıcı ve Pınar Yıldız Gülhan.

● **Mesleki ve Çevresel Solunum Çalışma Grubu:**

Nur Şafak Alıcı (Başkan), Adem Koyuncu (Sekreter) ve üyeler Pakize Ayşe Turan, Bahar Tüzün, Ayşe Coşkun Beyan.

● **Tütün Kontrol Çalışma Grubu:**

Özlem Sönmez (Başkan), Zeynep Atam Taşdemir

(Sekreter), üyeler H.Volkan Kara, Burcu Cirit ve Şule Akçay.

● **İnhalasyon Çalışma Grubu:**

Can Öztürk (Başkan), Seda Tural Önür (Sekreter) ve üyeler Nagihan Durmuş Koçak, Yusuf Aydemir, Funda Aksu.

● **Uyku Bozuklukları Çalışma Grubu:**

Oğuz Köktürk (Başkan), Sema Saraç (Sekreter) ve üyeler Hilal Ermiş, Asiye Kanbay, Handan İnönü Köseoğlu.

● **Geriatri Çalışma Grubu:**

Serap Duru (Başkan), Fatma Bodur Yıldırım (Sekreter) ve üyeler Nazan Şen, Pelin Uysal, Sinem Nedime Sökücü.

● **Plevra Çalışma Grubu:**

Güntülü Ak (Başkan), Nalan Ogan (Sekreter) ve üyeler Deniz Köksal, Semra Bilaçeroğlu, Mustafa Hikmet Özhan.

● **Göğüs Cerrahisi Çalışma Grubu:**

Soner Gürsoy (Başkan), Hakkı Ulutaş (Sekreter) ve üyeler Ali Cevat Kutluk, Burçin Çelik, Serkan Yazgan.

● **Çocuk Göğüs Hastalıkları Çalışma Grubu:**

Ayşe Tana Aslan (Başkan), Sevgi Pekcan (Sekreter) ve üyeler Nural Kiper, Mehmet Köse, Tuğba Ramaslı Gürsoy.

● **Göğüs Hastalıkları Hemşireliği ve Teknisyen Çalışma Grubu:**

Başak Nergiz (Başkan) Direncan Kaya (Sekreter) ve üyeler Gökhan Erdoğan, Mükremin Karaver, Ömür Madak.

Gündem Aktüel

9 akademisyenle yola çıkan TÜSAD, 4 binden fazla üyesi ile solunum alanına öncülük ediyor

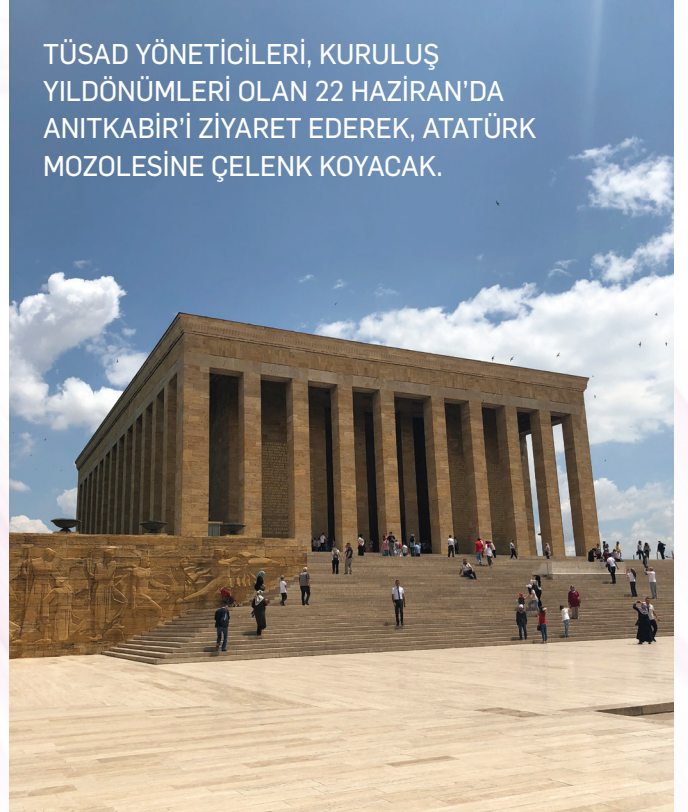
TÜSAD 50 yaşında dev bir ınar

TÜSAD, 2020 yılı ile birlikte çok özel ve anlamlı bir yıla adım attı. 22 Haziran 2020’de 50’nci yılını kutlayacak olan TÜSAD, yarım asırlık dev bir ınar olmanın gururunu ve mutluluğunu yaşıyor. 9 akademisyenin bir araya gelerek kurduğu TÜSAD, bugün 4 bini aşan üye sayısı ve yarım asırlık bilgi, birikim, uzmanlık ve deneyimi ile meslektaşlarına ve içinde bulunduğu topluma katkıda bulunmaya devam ediyor.

Temelleri 22 Haziran 1970’te atılan ve Türkiye’nin solunum alanında ilk bilimsel uzmanlık derneği olarak yarım asırdır faaliyet gösteren Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği (TÜSAD) için 2020 yılı ayrı bir önem ve anlam taşıyor. Yaptığı bilimsel ve halka yönelik çalışmalarıyla modern göğüs hastalıkları kavramının Türkiye’de şekillenmesini sağlayan Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği önümüzdeki yıl 50. kuruluş yıldönümünü kutlamaya hazırlanıyor. Akciğer sağlığı alanındaki tüm konularda toplumsal farkındalığı artırmak için yola çıkan TÜSAD, yeni yaşına çok daha dinamik, genç ve yenilikçi bakış açısıyla adım atmanın mutluluğunu yaşıyor. “Tükenmeyen Nefesle” anlayışı ile faaliyetlerini sürdüren TÜSAD, yarım asrı tamamlamaya hazırlanırken yıllardır aynı heyecan, özveri ve meslek örgütü olmanın getirdiği büyük sorumlulukla projelerini hayata geçiriyor. Bu yıl büyük bir oşku ile 50’nci yılını kutlayacak olan TÜSAD, köklü bir dernek olmanın bilinci ve sorumluluğuyla meslektaşlarının gelişimi ve toplumun akciğer sağlığını korumak için tüm gücüyle alışıyor.

Yarım asırlık dev bir ınar olmanın gururunu ve mutluluğunu yaşayan TÜSAD, ülkemizdeki önemli bir ihtiyacı gören 9 akademisyenin bir araya gelerek kurduğu bir dernek olmanın sorumluluğu ile faaliyetlerine devam ediyor. TÜSAD, bugün 4 bin 360 kişiye ulaşan üye sayısı ve 50 yıllık bilgi, birikim, uzmanlık ve deneyimi ile meslektaşlarına ve içinde bulun-

TÜSAD YÖNETİCİLERİ, KURULUş YILDÖNÜMLERİ OLAN 22 HAZİRAN’DA ANITKABİR’İ ZİYARET EDEREK, ATATÜRK MOZOLESİNE ÇELENK KOYACAK.

duğu topluma katkıda bulunmayı sürdürüyor. Tüm üyeleri ile birlikte yıllardır aynı heyecan ve özveri ile faaliyetlerini sürdüren, Türkiye’de akciğer sağlığı farkındalığının gelişmesi amacıyla önemli çalışmalar hayata geçiren TÜSAD, 50’nci yılında da köklü bir dernek olmanın bilinci ve sorumluluğu ile yenilikçi,

demokratik ve katılımcı bir anlayışla mesleki ve akademik gelişime destek vermeyi sürdürüyor. TSAD Başkanı Prof. Dr. Ülkü Yılmaz, aradan geçen yarım asrın ardından bugün de aynı azim ve toplumsal ödevlerinin bilinci ile faaliyetlerine devam ettiklerini vurgularken, “Ulusal ve uluslararası vizyonumuz, uzmanlık alanımıza kattıklarımız ve en önemlisi de ömrünü nefese adayan üyelerimizle gurur duyuyoruz” dedi. Yılmaz, bu yıla özel olarak gerçekleştirilecek çalışmalar hakkında da şu bilgileri verdi: “Uzmanlık alanımızın en köklü derneği olmanın sorumluluğu ve bilinci ile 50’nci yıldnmmz özenle planlamak ve geleceğe yönelik olarak projelerimizi kurgulayabilmek için bir çalışma grubu oluşturduk. Bu ekipte uzmanlık alanımızın mesleğe bir ömür vermiş duayen hocaları, TSAD’a gönül vermiş de-

şerli hocalarımız ve henüz yolun başında olan sevgili uzman ve asistan temsilcisi arkadaşlarımız var. Yola ilk çıktığı günden beri Atatürk’ün açtığı yolda ilerleyen derneğimizin gelecekte de yine aynı doğrultuda yoluna devam edeceğini, yıl dnmmzde Atamızın huzurunda ifade edeceğiz. Burada gerçekleştireceğimiz tören ile programımıza başlayacağız. Bu önemli ve anlamlı yıldönümüne hazırlanırken, bir yandan TSAD olarak şimdiye kadar yaptıklarımızı, Türk tıbbına ve uzmanlık alanımıza katkılarımızı meslektaşlarımız ile paylaşmayı amaçlıyoruz. TSAD 50. Yıl alışma Grubu olarak, bizim için büyük bir önem ve anlam taşıyan 2020 yılında, derneğimizin köklü geçmişini ve uzmanlığını yansıtan pek çok çalışmayı değerli üyelerimizin desteğini de alarak hayata geçirmeye çalışacağız.”

TSAD’IN KİLOMETRE TAşLARI

TSAD Başkanı Prof. Dr. Ülkü Yılmaz, “lkemizde göğü hastalıklarının gelişimi ve evrimi TSAD bünyesinde gerçekleşmiştir” derken, TSAD tarihinde büyük önem taşıyan bazı olayları şöyle sıraladı:

SOLUNUM ALANINDA

‘KAMU YARARI’

ÜNVANI TAşIYAN TEK DERNEK

• 1970 yılında kurulan ve Türkiye’de modern göğü hastalıklarının temel derneği olma özelliğini taşıyan TSAD, 28.02.1978 tarih 7/15094 sayılı Bakanlar kurulu kararı ile “Kamu Yararına Dernek” ünvanını alarak, solunum alanında bu nvanı taşıyan tek dernek olma özelliğini de kazanmıştır.

49 YILDA 41 TANE YILLIK ULUSAL KONGRE HAYATA GEÇİRDİ

• Türkiye’nin değişik yörelerinde, tüm göğü hastalıkları alanında çalışan hekimleri bir araya getiren, 41 tane yıllık ulusal kongre gerçekleştirmiş ve düzenli olarak bildiri ve sunum özetlerini içeren kongre kitaplarını yayınlamış, tüm göğü hastalıkları camiasının akademik çalışmalarını gönderdiği “SOLUNUM” dergisini 1978 yılından beri düzenli olarak yayınlamış, üyelerinin mezuniyet sonrası eğitim programları ve akademik yükselmelerine, her dönemin koşullarına uygun olarak katkıda bulunmuştur.

20 YILDIR YAYINLANAN SOLUNUM DERGİSİ VERİ TABANLARINDA

• SOLUNUM, 2000 yılından beri hakemli dergi statüsünde yayınlanmaktadır. Son yıllarda SOLUNUM dergisi yeni bir kimlik kazanmıştır. Dergi ULAKBIM, Index Copernicus International ve Türkiye Atıf Dizini veri tabanlarında indekslenmektedir.

ALANINDA İLK DÜNYA KONGRESİNİ 2003'TE TÜSAD GERÇEKLEŞTİRDİ

• Göğüs Hastalıkları alanındaki ilk dünya kongresi olan 17. Asya-Pasifik Kongresi 2003 yılında derneğimiz tarafından gerçekleştirilmiştir. İkinci Avrupa Bronkoloji ve Girişimsel Pulmonoloji Kongresi, 'International Society of Respiratory Medicine' ile 'İnhalasyon Tedavilerinde Temel Prensipler ve Klinik Uygulamalar Sempozyumu' 2013 yılında gerçekleştirildi.

TÜSAD AKADEMİ

TÜSAD GEAK

TÜSAD AKADEMİ, SOLUNUM365 EĞİTİMLERİ İLE FARK YARATTI

• TÜSAD AKADEMİ; Derneğimiz üyesi tüm uzmanların mezuniyet sonrası eğitim süreci ve uzmanlık öğrencilerinin eğitimine yönelik olarak düzenlenen toplantı, şube aktiviteleri ve elektronik ortamda gerçekleştirdiği aktiviteleri düzenleyen ve planlayan organımızdır. Bundan beş yıl önce ilk on-line eğitim projesi olan SOLUNUM365 adını verdiğimiz eğitim modülünü üyelerimizin hizmetine sunduk. Üyelerimiz, uzmanlık alanımızın tüm temel konularında bilgilerini güncelleme fırsatı buldu.

GENÇ AKADEMİSYENLER GEAK'LA BİLİME KATKILARINI SUNUYOR

• TÜSAD'ın en önemli kilometre taşlarından birisi de; yaklaşık altı yıl önce hayata geçen Genç Akademisyenler (GEAK) projesidir. Bu proje akademik yaşama gönül vermiş, sahada tek çalışan, hedeflerini gerçekleştirmekte zorlanan uzman meslektaşlarımıza yardım etmek amacını hedeflemekteydi. Bu proje kapsamında genç, istekli arkadaşlarımız bilimsel çalışma takımları oluşturdular, çok sayıda çok merkezli çalışma planladılar, bunların bir bölümü uluslararası yayın haline geldi ve alanımızda bilime değerli katkılar sundu. Bu grupta yer alan çok sayıda arkadaşımız akademik unvan aldı, daha da önemlisi bu arkadaşlarımızdan bir bölümü TÜSAD Merkez Yönetim Kurulu'nda, AKADEMİ Yönetim Kurulu'nda görev aldı.

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE TÜSAD BAŞKANLARI

- Meliha Terzioğlu, (1970 - 1994)
- Müzeyyen Erk (1994 - 2000)
- Mustafa Yaman (2000 - 2006)
- Can Öztürk (2006 - 2011)
- Mecit Süerdem (2011 - 2013)
- Filiz Koşar (2013 - 2016)
- Arzu Mirici (2016 - 2019)
- Ülkü Yılmaz (2019 -)

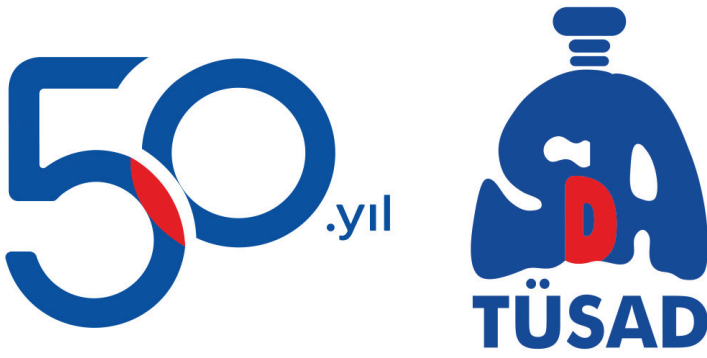
TÜSAD 50. YIL ÇALIŞMA KOMİTESİ

- Mecit Süerdem
- Can Öztürk
- Arzu Mirici
- Filiz Koşar
- Funda Coşkun
- Ülkü Yılmaz
- Pınar Akın Kabalak
- Gizem Köybaşı
- Hatice Yıldırım Somuncu

Gündem Aktüel

Genç tasarımcılar TÜSAD'ın '50. Yıl Logosu' için yarıştı

TÜSAD'ın 50'nci yılı nedeniyle düzenlediği logo yarışması, büyük ilgi gördü. Güzel sanatlar ve tasarım fakültelerinde lisans ve lisans üstü programlara kayıtlı olan öğrencilerin katılabildiği yarışmada Hacettepe Üniversitesi öğrencisi Şeymanur Gürgen tarafından tasarlanan logo seçildi.

**Türkiye
Solunum
Araştırmaları
Derneği**

Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği (TÜSAD), 50'nci yılına heyecanlı bir çalışma ile adım attı. Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Grafik Bölümü iş birliği ile TÜSAD, 50'nci yılı temalı bir logo yarışması düzenlendi.

Bu yarışmanın amacı; göğüs hastalıkları alanında ülkemizin ilk bilimsel meslek kuruluşu olarak 1970 yılında kurulan ve bugün Türkiye genelindeki 4 binden fazla üyesi ile toplumsal ve mesleki eğitimi- araştırmaları destekleyerek halkımızın akciğer sağlığını korumayı amaçlayan TÜSAD'ın kimlik unsurlarını ve değerlerini yansıtacak, temsil ettiği solunum sağlığı konusundaki farkındalık çalışmalarını destekleyecek, özgün bir 50'nci yıl logosunun oluşturulmasıydı.

Güzel sanatlar ve tasarım fakültelerinde lisans ve lisans üstü programlara kayıtlı olan öğrencilerin katılabildiği yarışma büyük ilgi gördü. Eser kabullerinin 15 Ekim - 15 Aralık 2019 tarihleri arasında yapıldığı yarışmada jürinin değerlendirmesinin ardından sonuçlar 23 Aralık 2019'da açıklandı.

Jüri TÜSAD'ın 50. yıl logosu olarak Hacettepe Üni-

versitesi öğrencisi Şeymanur Gürgen tarafından tasarlanan logoyu seçerken, tasarımları ile ödüle layık görülen diğer öğrenci de Mustafa Uygur Çevik oldu. Ayrıca Sena Tanyıldızı ve Mustafa Uygur Çevik ise tasarımları ile mansiyon ödülü almaya hak kazandı. TÜSAD, seçilen logoyu üç yıl boyunca hayata geçirecek tüm etkinlik ve çalışmalarında kullanarak bu özel yaşın anlam ve önemine vurgu yapacak.

TÜSAD 50. YIL LOGO YARIŞMASI JÜRİSİ

- Prof. Dr. Ülkü Yılmaz (TÜSAD Başkanı)
- Prof. Dr. Can Öztürk (TÜSAD Üyesi)
- Prof. Nadire Şule Atılğan (H.Ü. G.S.F. Grafik Bl. ve AsD. Bşk.)
- Doç. Atıla Işık (H.Ü. G.S.F. Grafik Bl. ve AsD. Bşk. Yrd.)
- Doç. Dr. Hakan Gürsu (ODTÜ Endüstri Ürünleri Tasarımı)

Haber Aktüel

Tütün kontrolünde DÜZ PAKET uygulaması başladı

Yapılan düzenlemeyle temmuz ayında yürürlüğe giren "tütün mamullerinde düz ve standart paket" uygulaması 5 Aralık'ta başladı. Düz paket uygulaması ile tütün ürünlerinin çekiciliğinin azaltılması, tütün paketlerinin reklam ve promosyon aracı olarak kullanılmasının önüne geçilmesi amaçlanıyor.

>> Tütün Kontrol Çalışma Grubu

Tarım ve Orman Bakanlığınca yapılan düzenlemeyle sigara başta olmak üzere tütün mamullerinde düz ve standart paket uygulamasına geçildi. Düzenlemeyle tütün mamulleri paketlerinin rengi, 'Pantone 448 C Mat' bitişli tek renk olarak belirlendi. Marka, ayırt edici ibare ve diğer zorunlu bilgilerin yazım şekli, rengi, konumu standart hale getirildi, markanın logosu, simgesi vesaire işaretleri kaldırıldı.

5 ARALIK'TA YÜRÜRLÜĞE GİRDİ

5 Aralık 2019 tarihi ile yürürlüğe giren "tütün mamullerinde düz ve standart paket" uygulaması tütün ve tütün ürünlerinin kullanımına ilişkin yürütülen mücadelede çok önem taşıyor. Yeni uygulama ile paketlerin çeşitli renklerinden ve grafik tasarımlarından kaynaklanan çekiciliğinin ve yanıltıcı özelliğinin ortadan kaldırılması, sağlık uyarıları mesajlarının caydırıcı etkisinin artırılması hedefleniyor.

Bu uygulama ile tütün endüstrisinin paketler aracılığı ile reklam ve tanıtım yapmasının da önüne geçilmiş olacak.

Böylece Türkiye sigarada düz paket uygulamasını hayata geçiren 7'nci ülke oldu. Sigara paketleri üstünde, sağlık uyarılarına ek olarak markanın adı ve ürün bilgisinin standart yazı tipi ve boyutta yazılması, markaya ait logo, renk, resim ve promosyon bilgilerinin de yasaklanması olarak tanımlanan tek tip paket uygulamasını başlatan ülke Avustralya olmuştu. Üretici düzeyinde 1 Ekim 2012'den, perakende satışta da

1 Aralık 2012'den itibaren tek tip paketi zorunlu hale getiren Avustralya'yı tek tip paket uygulamasında 20 Mayıs 2016'da üretici seviyesinde Fransa ve İngiltere takip etti. Fransa, tek tip paketi 1 Ocak 2017'de perakende düzeyinde uygulamaya başlarken İngiltere, bu adımı 20 Mayıs 2017'de attı. Geçen yıl her iki düzeyde de tek tip paket uygulamasına geçecek ülkelerden biri de Yeni Zelanda oldu. Ülke, 14 Mart'ta üretici, 6 Haziran'da da perakende düzeyinde tek tip paketi zorunlu hale getirdi. Tek tip pakete 20 Mayıs'ta üretici seviyesine geçecek Macaristan, uygulamayı 20 Mayıs 2019'da da perakende aşamasına taşıdı. Uygulamanın bu yıl da Yeni Zelanda'da başlatılması bekleniyor.

Düz paket uygulaması özellikle gençlerin ve çocukların tütün ürünlerine başlamaması ve sonrasındaki zararlı etkilerinden korunması açısından büyük önem taşıyor. Görsel içerikler özellikle çocuk ve gençlerin dikkatini çekiyor. Düz paketleme ile bunun önüne geçilmesi amaçlanıyor. Düz pakette kullanılan sağlık zararlarına ilişkin resimlerin, insanların yüzde 60'ında sigarayı bırakmayı düşündürdüğünü, yaklaşık yüzde 30'una da sigarayı bırakmasına neden olduğunu gösteren veriler mevcut. Ülkemizde 2017 yılında yapılan Küresel Gençlik Tütün Araştırması'na göre; halen sigara içenler arasında sigara paketlerinde yer alan sağlık uyarıları sebebiyle sigarayı bırakmak isteyenlerin oranı yüzde 22,9 olarak tespit edilmiş durumda. Düz paket uygulaması ile tütün ürünlerini bırakmayı düşünenlerin sayısının daha da artması bekleniyor.

Düz paketin etkileri

Çeşitli çalışmalar, düz paketlemenin, tütün ürünlerinin çekiciliğini ve görünürlüğünü azalttığını gösteriyor. Elde edilen sonuçlara göre, uygulamayı ilk başlatan ülke olan Avustralya'da düz paket ile elde edilen bazı sonuçlar şöyle:

- Düz paket tütün ürünlerinin bırakılmasını destekliyor. Sigara bırakma hattını arayan kişilerin sayısı yüzde 78 artış gösterdi.
- 2011 yılı sonunda 17 yaş altı bireylerde sigara içme oranı yüzde 6,7 iken, düz paket uygulaması ile bu oran 2014 de yüzde 5,1'e düştü.
- 2012 yılında sigara kullanım oranı yüzde 16,1 iken bu oran 2016 yılında yüzde 13 oldu.

Haber Aktüel

TÜM CANLILAR İÇİN ZEHİRSİZ SOFRALAR: Tarım zehirleri yasaklansın

TÜSAD'ın da aralarında yer aldığı 100 kurum ve inisiyatif tarafından oluşturulan Zehirsiz Sofralar Sivil Toplum Ağı, hem bize hem de doğaya zarar veren tarım zehirlerinin yasaklanması için mücadele ediyor.

Türkiye'de pestisit denetimlerinin yeterli olmadığına dikkat çeken

oluşum bunun için bir imza kampanyası yürütürken, kamuoyunu bilgilendirmeye devam ediyor.

Buğday Ekolojik Yaşamı Destekleme Derneği'nin Avrupa Pestisit Eylem Ağı (PAN Europe) ortaklığında yürüttüğü "Zehirsiz Sofralar" projesi Nisan 2019 itibarıyla başladı. Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği (TÜSAD) gibi sağlık, tarım, gıda, ekolojik yaşam, doğa koruma, çevre ve tüketici hakları gibi farklı alanlarda Türkiye'nin önde gelen 100 sivil toplum kuruluşu (STK) ve inisiyatifinin desteklediği Zehirsiz Sofralar, doğaya zarar veren, zehirleyen pestisitlerin yasaklanması için çalışmalarını yürütüyor.

Bunun için Change.org üzerinden bir imza kampanyası başlatan Zehirsiz Sofralar Platformu, yetkililere sunmak üzere 150 bin imzaya ulaşmayı hedefliyor. Bu imza kampanyasının amacını şöyle özetlemek mümkün:

- İnsanların sinir ve hormonal sistemlerine zarar veren, pek çok kanser türüne, kısırlığa neden olan, çocuklarda gelişim bozukluklarına yol açan, arılara ve diğer canlılara verdiği zararlarla biyoçeşitlilik kaybına sebep olan, ekosistemi tahrip eden, suyumuzu ve havamızı

tüm canlılar için
#ZEHİRSİZSOFRALAR

zehirleyen, Dünya Sağlık Örgütü tarafından “son derece tehlikeli”, “yüksek seviyede tehlikeli” ve “muhtemel kanserojen” olarak belirlenen ve pestisitlerde kullanılan 13 etken madde öncelikle ve ivedilikle yasaklansın.

- Çünkü anne sütünde, yeni doğan bebeklerin göbek kordonunda ve ilk dışkılarında, bebek mamalarında bile rastlanan pek çok pestisit, en çok bebeklere ve çocuklara zarar veriyor. Hamile kadınlarda düşük ve erken doğum, bebeklerde doğum anomalileri, lösemi ve diğer kanser türleri, otizm ve solunum hastalıkları riskini artırıyor.
- Benzer birçok zehir, insan sağlığına verdiği zararlar tespit edildikten, bizler ve çocuklarımız bu zehirlere yıllar boyunca maruz kaldıktan sonra yasaklanmış; yetkililer üzerlerine düşen sorumluluğu yerine getirmekte geç kalmıştır. Yasaklanmasını talep ettiğimiz 13 etken maddenin zararları yıllardır bilinmesine rağmen henüz bu konuda adım atılmış değildir.

TÜRKİYE'DE PESTİSİT DENETİMLERİ YETERLİ DEĞİL

Kamuoyunu bilgilendirmek amacıyla, bu konudaki gelişmeleri ve araştırmaları paylaşan Zehirsiz Sofralar Oluşumu, son olarak Avrupa Birliği'nin (AB), Türkiye'den ihraç edilen bazı ürünlerde tarım zehirlerine yönelik denetimleri artırması üzerine bir basın açıklaması yayınladı. Açıklamada şu noktalara dikkat çekiliyor:

- Ülkemizden AB'ye ihraç edilen gıdalarda pestisit kalıntılarının artması sonucu Avrupa Komisyonu, Türkiye'den giden limon, yeşil biber, nar ve asma yaprağı için analiz sıklığını artırdı. Türkiye'den AB ülkelerine 2018 yılında giden tarım ürünlerinden, uygun bulunmayan 318 parti üründen 113'ünün geri gönderilme gerekçesi pestisitler, yani tarım zehirleri. Avrupa Ko-

İmza kampanyası devam ediyor

Pestisit kullanımını sınırlandıran, azaltan ya da sonlandıran uygulamalar ve önlemler insan sağlığını korumanın yanı sıra doğal yaşamı ve biyoçeşitliliği de korumak anlamına geliyor. Zehirsiz Sofralar Sivil Toplum Ağı'nın Tarım ve Orman Bakanlığı'na yönelik başlattığı imza kampanyasında, yasaklanmasını istenen 13 pestisit etken maddesinin, insanların sinir ve hormonal sistemlerine zarar verdiği, pek çok kanser türüne, kısırlığa neden olduğu, çocuklarda gelişim bozukluklarına yol açtığı, arılara ve diğer canlılara verdiği zararlarla biyoçeşitlilik kaybına sebep olduğu, ekosistemi tahrip ettiği, suyumuzu ve havamızı zehirlediği biliniyor.

İmza kampanyasına buradan ulaşabilirsiniz:
Change.org/ZehirsizSofralar

Ayrıca Zehirsiz Sofralar Projesi kapsamında hazırlanan, pestisitler, zararları ve alternatif tarım yöntemlerini anlatan web sitesini buradan ziyaret edebilirsiniz: www.zehirsizsofralar.org

Ađ üyelerinin tam listesini buradan görebilirsiniz: <http://zehirsizsofralar.org/zehirsiz-ag-uyeleri/>

misyonu, Türkiye'den ithal edilen limon, yeşil biber, nar ve asma yaprağındaki pestisit kalıntıları nedeniyle, bu ürünlerin daha sık analiz edilmesine karar verdi.

- AB Gıda ve Yem Hızlı Alarm Sistem (RASSF) kayıtları, yasaklı pestisitlerin Türkiye'de kullanımına devam edildiğini kanıtıyor. Söz konusu kayıtlarda Türkiye'den Avrupa ülkelerine gönderilen yeşil biberde, kullanılması yasak olan omethoate, formatanate ve thiophanate-methyl, tarımda kullanımı tamamen yasak olan 'difenthiuron'; narda kullanılması yasak olan prochloraz ve omethoate kalıntıları ile limonda kullanılması yasak biphenyl isimli pestisitlerin kalıntılarında da rastlandığı görülüyor. Bunlara ek olarak asma yapraklarında hem kanser yapıcı hem de hormonal sistem bozucu özellikteki ditiyokarbamatlı pestisitlerin (maneb, mancozeb, metiram, propineb, thiram ve ziram dahil bir grup pestisit etken maddesine verilen genel isim) kalıntılarında rastlandığı belirtiliyor.

Çözüm için ne yapılabilir?

Türkiye’de pestisit kullanımının son on yılda yüzde 57 oranında artış gösterdiği belirtilen açıklamada, neler yapılabileceği şöyle sıralanıyor: “Pestisit kullanımı bir zorunluluk değil ve pestisitlere alternatif olacak çeşitli yöntemlerle bu zararları bertaraf etmek mümkün. Bu yöntemlerin uygulanmasını sağlamak ve ekolojik tarım yapan çiftçi sayısını arttırmak için sorumlu birer yurttaş olarak gıda üretim - tüketim süreçlerine müdahil olmamız gerekiyor. Zehirsiz üretimin yaygınlaşması ve zehirsiz sofralar için, doğa dostu tarım yöntemlerini uygulayan çiftçiler desteklenebilir, tüketiciler bu yönde örgütlenebilir, yerel yönetimler ekolojik ürünlerin üretimini ve pazarlanmasını sağlayacak semt pazarlarının kurulmasına öncülük edebilir.” İhracattan dönen ürünler konusunda ise şöyle deniliyor: “Firmanın beyanının yanı sıra ihraç edilen ülkeden geri gönderilen ürünlerin hangi gerekçe ile geri çevrildiğini belirten ve ihraç edilen ülke tarafından verilmiş bir evrakın da istenmesi, yapılan kontrollerin güvenilirliğini artıracaktır. Bu konuda mevzuatta bir düzenleme yapılması gerekiyor. Ayrıca, bakanlık tarafından yurt içinde yürütölen, pestisit kalıntısı izleme programlarından elde edilen bilgilerin ve ihracattan geri dönen ürünler için yapılan işlemlerin ayrıntıları ile kamuoyuna açıklanması da bir gereklilik.”

- Ayrıca tespit edilen prochloraz, thiophanate-methyl de Uluslararası Pestisit Eylem Ağı tarafından yayınlanan, hormonal sistem bozucu pestisitler listesinde yer alıyor. Öte yandan maneb ve mancozeb, ABD Çevre Koruma Ajansı (EPA) tarafından 2018 yılında yayınlanan kanser yapıcı maddeler listesinde “Grup B-Muhtemel İnsan Karsinojeni” olarak, thiophanate-methyl ise “Grup C-İnsanda Olası Karsinojen” olarak sınıflandırılıyor.

ÜRÜNLER NEDEN GERİ DÖNÜYOR?

- Avrupa Birliği üyesi ölkeler ithal ettikleri gıda ürünlerini iç piyasaya sürmeden önce çeşitli kontrollere tabi tutuyor. Tüketiciyi korumak amacıyla yapılan bu kontrollerde insan sağlığı için zararlı olabilecek fiziksel, kimyasal ve mikrobiyolojik risk unsurlarının gıdalarda bulunup bulunmadığı araştırılıyor. Avrupa Komisyonu’nun bu kararı almasının en önemli nedeni, bazı gıda ürünlerinde yapılan analizlerde sağlığa zararlı pestisit kalıntılarının çok sık çıkıyor olması. Bu nedenle limon, nar, yeşil biber ve asma yaprağı daha sık analize tabi tutulacak ve sorun tespiti yapılan ürünler kabul edilme-yerek Türkiye’ye geri gönderilecek.
- AB ölkeleri ithal ettikleri gıda ürünlerini laboratuvar analizlerine tabi tutuyor. Analizler sonucunda eğer uygunsuz bir durum tespit edilirse bu sonuçlar Gıda ve Yem Hızlı Alarm Sistemi’ne (RASFF) kaydediliyor. Bu sistemdeki kayıtlar vatandaş erişimine açık. Dolayısıyla siteye girip Türkiye’den gönderilen gıda ürünlerinde ne gibi uygunsuzlukların tespit edildiğini görmek mümkün.

ÜLKEMİZDE DURUM NEDİR?

● Söz konusu karar, Türkiye’de gıdalardaki pestisit kalıntılarını belirlemeye yönelik çalışmalara ve pestisit kalıntısı yüzünden ülkemize geri gönderilen ürünlerin akıbetine dair soruları akla getiriyor: Türkiye’de tüketilen yeşil biber, nar, limon ve asma yaprağı sağlığa zararlı pestisit kalıntıları içeriyor mu? AB’nin geri çevirdiği ürünler iç piyasaya sunuluyor mu, bu ürünlere ne oluyor? Tarım ve Orman Bakanlığı bu konularda herhangi bir bilgilendirme yapmadığı için bu soruların yanıtlarını bilmiyoruz. Bakanlığın internet sitesinde konuyla ilgili bilgi yer almadığı gibi, bakanlık tarafından yapılan açıklamalarda da söz konusu soruların yanıtı bulunmuyor. Oysa Tarım ve Orman Bakanlığı’nın yetkilileri tarafından, Gıda Güvenliği Bilgi Sistemi’ne, ülke genelindeki tüm gıda ve yem işletmeleri, bu işletmelere yönelik denetimler, alınan numuneler, numunelerin analiz sonuçları, işletmelere uygulanan idari yaptırımlar, ithalat ve ihracat kayıtları gibi bilgiler giriliyor. Ancak RASSF sisteminin aksine bu bilgiler halka açık değil; yani denetim ve analiz sonuçları vatandaş ile paylaşılmıyor.

● Buğday Ekolojik Yaşamı Destekleme Derneği Genel Müdürü, Batur Şehirlioğlu, "Avrupa Komisyonu tarafından alınan karar, iç pazarda da bu ürünlerdeki denetim ve analizlerin artırılması gerekliliğini gündeme getiriyor. Ancak Tarım ve Orman Bakanlığı’nın buna yönelik bir stratejisi olup olmadığı merak konusu" diyor.

● İhracattan geri dönen ürünler, iç piyasaya sunulmadan önce kontrollerden geçirilmek zorunda. Bu kontrolleri yapmaksa Tarım ve Orman Bakanlığı’nın sorumluluğunda. Ancak Bakanlığın yaptığı kontrollerde ihracatçı firmadan ürünlerin hangi sorun nedeniyle iade edildiğine dair resmi bir belge istenmiyor. İhracatçı firma iade nedenini kendisi beyan ediyor. Geri gönderilen ürünlerde ihracatçı beyanının yeterli gö-

• Pestisit nedir, ne değildir?

Pestisit, endüstriyel tarımda mantar, böcek, yabancı ot vb. gibi bir tarımsal arazide yetiştirilen ürün dışında kalan çeşitli etkenlere karşı kullanılan zehirli kimyasallar için kullanılan genel addır. Yetiştirilen ürünü yukarıda sözü edilen etkenlerden korumak için tarım ilacı da denilen pestisitler kullanılmakta. Ancak Türk Dil Kurumu’na göre "ilaç", bir hastalığı iyileştiren ya da önleyen madde anlamına gelir. Oysa "tarım ilacı" olarak bilinen pestisitler, herhangi bir hastalığı iyileştirmede gibi; toprağı, suyu, havayı bunların sonucu olarak da hayvanları ve insanları zehirlenmekte.

• Pestisitlerin sağlığımız üzerindeki etkileri nelerdir?

Pestisitler toprakta, suda ve gıdalarda kalıntı bırakırken tarım işçileri ve çiftçiler pestisit kullanımından doğrudan etkilenmekte. Yapılan son çalışmalar da pestisitlere maruz kalmanın akut ve kronik sağlık sorunlarına neden olduğunu göstermekte. Akut sorunlar kısa bir zamanda fazla miktarda pestisite maruz kalma sonucu ortaya çıkarak en çok çiftçiler ve tarım işçilerinde görülürken; kronik zehirlenmede alınan pestisit miktarı az olsa da pestisite maruz kalma zamana yayılır ve uzun vadede çeşitli hastalıklar ortaya çıkar. Pestisitlerin insanların sinir ve hormonal sistemine de zarar verdiği bilinmektedir. Ayrıca araştırmalar pestisit kullanımı ile sarkomlar (bir tümör grubu), multipl miyelomlar, prostat, pankreas, akciğer gibi kanser türleri, beyin tümörleri, bilişsel ve psikomotorik fonksiyonlarda bozulmalar ve depresyon arasında bağlantı olduğunu göstermektedir. Çocuklarda öğrenme ve dikkat eksikliği, duyuşsal eksiklikler veya gecikmiş gelişim, pestisite maruz kalma sonucu en sık görülen nörolojik bozukluklar arasında yer almaktadır.

rülmesi var olan sistemi kötüye kullanıma açık hale getiriyor. Gıda kontrol görevlileri şüphelenmediği sürece kötüye kullanımı anlamamanın bir yolu yok. Eğer ihracatçı firma yanlış beyanda bulunursa bu durum, pestisitli ürünlerin iç piyasaya girmesi konusunda risk oluşturabilir.

Medya Aktüel

Beyaz Bileklik akciğer kanseri ile mücadelemizin simgesi oldu

Akciğer Kanseri Farkındalık Ayı olmasının yanı sıra Dünya KOAH Günü ve Dünya Pnömoni Günü'nü de barındıran kasım, TÜSAD için hem çok yoğun hem de emeklerinin karşılığını aldığı bir ay oldu. Akciğer kanseri ile mücadelenin simgesi olarak başlattığı Beyaz Bileklik Kampanyası ile önemli bir farkındalık oluşturan TÜSAD, KOAH ve zatürre konusundaki uyarıcı mesajları ile de basında geniş yer buldu.

Akciğer sağlığı açısından her günün, her anın bir önemi var. Ancak kasım ayı bunu anlayabilmemiz için gerçekten özel bir ay. Akciğer Kanseri Farkındalık Ayı olan kasım ayında Ayrıca Dünya KOAH Günü ve Dünya Pnömoni Günü olmak üzere iki farkındalık günü daha mevcut. Yani bütün bir ay boyunca akciğer sağlığının önemine dikkat çekmek ve olabildiğince çok insanı bu konuda bilgilendirmek çok çok önemli. Alanının en köklü derneği olan Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği (TÜSAD), kasım ayında yürüttüğü bir dizi çalışma ile akciğer sağlığını gündemde tutmayı başardı. Özel günlere yönelik özel projeleri ile farkındalık konusunda önemli çalışmalar hayata geçiren TÜSAD, kasım ayı geldiğinde tek bir etkinlik ile konuyu ele almak yerine hem medya hem de outdoor (açık hava) etkinlikleri ile daha geniş bir yelpazede hareket etmeyi seçti.

AKCİĞER KANSERİ FARKINDALIK AYINDA GENİŞ KİTLELERE ULAŞILDI

TÜSAD, yıl boyu bu konuda çeşitli faaliyetlerde bulunurken, kasım ayında halkımızı bilgilendirmeye yönelik farkındalık çalışmalarına özellikle ağırlık veriyor. Çünkü akciğer kanseri ülkemizde ve dünyada ciddi bir sağlık problemi. Kansere bağlı ölümler içerisinde akciğer kanseri yılda 1.76 milyon kayıp ile tüm dünyada

NEDEN BEYAZ BİLEKLİK?

Farkındalık yaratabilmek için her hastalığı simgeleyen bir renk bulunuyor. Kanseri yenen bisikletçi Lance Armstrong'un sarı bilekliği ile 2004 yazında başlattığı akım bir geleneğe dönüşmüş durumda. O günden bu yana birçok renkli bileklik ve kurdele, çeşitli hastalıklarla mücadelenin simgesi oluyor. Akciğer kanserinin rengi de beyaz. Buradan hareketle akciğer kanseri ile mücadelesinin simgesi olarak Beyaz Bileklik'i seçen TÜSAD, "Akciğer kanserini hep birlikte yenebiliriz" mesajı verdi.

KOAH AFİŞLERİ İSTANBUL METROSU'NDA

Her gün 2 milyon insanın kullandığı İstanbul Metro'su'nun Anadolu Yakası'ndaki istasyonlarında TÜSAD'ın KOAH billboardları yer aldı. 5 farklı lokasyonda, 8 adet billboard çalışması yapılarak, hastalığa dikkat çekildi. Kozyatağı, Yeni Sahra, Bostancı, Küçükyalı, Maltepe ve Kartal duraklarında yer alan KOAH billboardları, 19 Kasım-30 Kasım arasında asılı kaldı. Böylece iki hafta boyunca milyonlarca insan KOAH gerçeği ile tanıştı.

ilk sırada yer alıyor. Sağlık Bakanlığı verilerine göre; akciğer kanseri ülkemizde erkeklerde 1'inci, kadınlarda ise 5'inci sıklıkta görülen kanser türü. Maalesef bu da gösteriyor ki akciğer kanseri farkındalığı henüz istenen düzeyde değil.

Halkımızın hastalığa yakalanmadan akciğer kanserine ve KOAH'a karşı bir bilinç geliştirmesine katkıda bulunmak için geniş kitlelere ulaşmayı hedefleyen TÜSAD, bu yıl Akciğer Farkındalık Ayı olan kasımda farklı bir çalışmaya imza attı ve binlerce Beyaz Bileklik ve broşür dağıtarak, bu hastalığa dikkat çekti. Böylece akciğer kanserinin farkındalık rengi olan beyazı, bileklik olarak somut bir objeye dönüştüren TÜSAD, sokak etkinlikleri ve medya çalışmaları ile bunu geniş kitlelere duyurmayı başardı.

Başta TÜSAD Akciğer Kanseri Çalışma Grubu olmak üzere tüm üyeleri ile basın açıklamalarından konferanslara kadar her platformda bu hastalıktan nasıl korunabileceğimizi anlatmaya çalışan TÜSAD, medya

TÜSAD yürüttüğü bilgilendirme çalışmalarını sokağa taşıyarak, İstanbul Kadıköy Meydanı'nda binlerce beyaz bileklik ve akciğer kanserine ilişkin uyarıcı bilgilerin yer aldığı broşürünü dağıtarak, bu hastalığa dikkat çekmeye çalıştı.

ve sosyal medyadan yürüttüğü çalışmalarla özellikle gençlere seslenmek istedi. TÜSAD, akciğer kanserine ilişkin toplumsal farkındalık oluşturmak amacıyla, sağlık editörlerinin yanı sıra başta TV kanalları olmak üzere medya temsilcilerine beyaz bileklik gönderimi yaptı. Başkan Ülkü Yılmaz'ın mektubu ile bilgilendirilen basın temsilcileri böylece hem TÜSAD'ın Beyaz Bileklik Kampanyası'ndan hem de akciğer kanserinden haberdar oldular.

BEYAZ BİLEKLİK HABERLERİ BASINDA GENİŞ YER BULDU

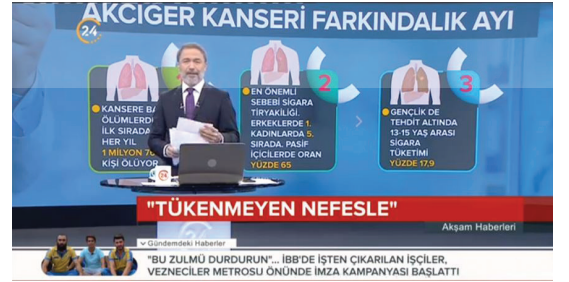
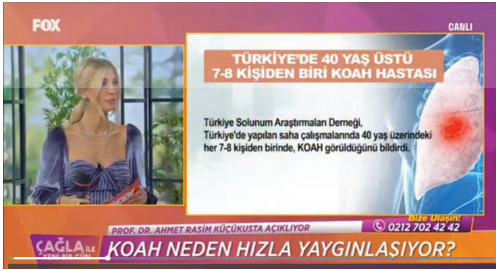
Ay boyunca bu çalışmalar pek çok yayında yer alırken 24 TV Beyaz Bileklik Kampanyasını ana haber bültenine ilk haber olarak taşıdı. TÜSAD Denetleme Kurulu Başkanı Prof. Dr. Filiz Koşar, Woman TV'de katıldığı programda Beyaz Bileklik çalışmalarından söz ederken, TRT de bu konu ile ilgili özel bir röportaj çalışması yaptı. TGRT ve TELE1 ana haber sunucuları TÜSAD bilekliklerini takarak, #TükenmeyenNefesle hashtagi ile çalışmalarımıza destek verdi. TÜSAD Başkanı Prof. Dr. Ülkü Yılmaz'ın Akciğer Kanseri Farkındalık Ayı kapsamında Anadolu Ajansı'na yaptığı değerlendirmeler, sadece sağlık basınında değil tüm yayın gruplarında geniş yer buldu. TÜSAD Akciğer Kanseri Çalışma Grubu Başkanı Prof. Dr. Ufuk Yılmaz ile organize edilen Anadolu Ajansı röportajı, medyanın ilgisini çekti. Verilen mesajlar özellikle "nargile" başlığı ile gerek yazılı gerekse online medyada haber olarak değerlendirildi.

DR. AKÇAY KANAL B'DE
Yazılı basında yer alan TÜSAD haberleri görsel medyanın da ilgisini çekti. Cumhuriyet Gazetesi'nde yer alan röportajının ardından Prof. Dr. Şule Akçay Kanal B'ye konuk oldu. Güne Bakış Programı'nda Nebi Özdem'in sorularını yanıtlayan Akçay, tütün ürünlerinin ve nargilenin zararlarına değindi.

DR. KOŞAR WOMAN TV VE TRT'DE
TÜSAD Denetleme Kurulu Başkanı Prof. Dr. Filiz Koşar, Woman TV'de katıldığı programda Duygu Özel Tapan'ın sorularını yanıtlarken Beyaz Bileklik Kampanyası çalışmalarından söz etti. Koşar ayrıca TRT Haber'de bu konu ile ilgili Fatma Demir Turgut ile özel bir röportaj çalışması da yaptı.

TÜSAD'IN KOAH MESAJLARI ÇOK SAYIDA HABERE KONU OLDU

İstanbul Metrosu'nda KOAH billboardları ile milyonlarca kişiye bu hastalıktan korunmak gerektiği mesajını veren TÜSAD, basın açıklamaları ile de kamuoyuna yönelik kapsamlı bir bilgilendirme yaptı. 20 Kasım Dünya KOAH Günü nedeniyle TÜSAD KOAH Çalışma Grubu Başkanı Prof. Dr. Arzu Mirici tarafından yapılan basın açıklamasının yanı sıra Prof. Dr. Mecit Süerdem ve Prof. Dr. Şule Akçay'ın açıklamaları basında geniş yer buldu. Sağlık basınının yanı sıra TÜSAD'ın haberleri Hürriyet, Cumhuriyet gibi pek çok ulusal yaygın organında haber oldu, pek çok internet haber sitesinde yer buldu.

Başta Fox TV'de Çağla Şikel'in sunduğu Çağla ile Yeni Bir Gün programı olmak üzere TÜSAD'ın paylaştığı KOAH verileri 200'den fazla habere konu oldu. Yazılı basında yer alan TÜSAD haberleri görsel medyanın da ilgisini çekti. Cumhuriyet Gazetesi'nde yer alan röportajının ardından Prof. Dr. Şule Akçay Kanal B'ye

konuk olarak, tütün ürünlerinin ve nargilenin zararlarına değindi. TÜSAD KOAH Çalışma Grubu Başkanı Prof. Dr. Arzu Mirici RS FM'de (Radyo Sputnik) TÜSAD'ı ve KOAH'ı anlattı.

DÜNYA PNÖMONİ GÜNÜ'NDE ÖNEMLİ MESAJLAR VERDİ

TÜSAD farkındalık ayı içerisinde yer alan özel günlerden biri olan 12 Kasım Dünya Pnömoni Günü'nü de unutmadı. TÜSAD İnfeksiyon Çalışma Grubu Başkanı Doç. Dr. Berna Kömürcüoğlu tarafından 12 Kasım Dünya Pnömoni Günü nedeniyle yapılan açıklama "Aşılama ile zatürre önlenir" başlığı ile haber olarak yer buldu. Tüm bu çalışmaların sonucunda TÜSAD'ın toplam haber sayısı 540 gibi rekor bir sayıya ulaştı. 66'sı yazılı basın, 5'i TV, 1 radyo ve 468'i online medyada yer alan TÜSAD haberlerinin ve online basındaki 187 KOAH Hastaları Derneği haberinin sayısı 727'yi bulurken, milyonlarca kişiye erişilerek akciğer sağlığı farkındalığı oluşturuldu.

Medya Aktüel

Solumum Derneği'nin mesajlar habere dönüştü

YASAKLAR ARTTI AMA HALEN YAYGIN

'Tütün kılık değişirdi'

Uzmanlar Ötkenizde her 3 kişiden biri sigara içiyor. Kapalı alanlarda sigara yaşama kuralları her geçen gün daha da artıyor. Yasaklar var ama insanların vaktini zamanı, Yasaklar deliniliyor.

Türkiye Solumum Araştırmaları Derneği (TÜSAD) Tütün Kullananlar İçin Birlik (TKİB) Başkanı Prof. Dr. İsmail Aksoy, "Tütün kılığının değiştiğini, yasakların arttığını ancak insanların sigara içme alışkanlıklarının değişmediğini" söyledi. Aksoy, "Tütün kılığının değiştiğini, yasakların arttığını ancak insanların sigara içme alışkanlıklarının değişmediğini" söyledi. Aksoy, "Tütün kılığının değiştiğini, yasakların arttığını ancak insanların sigara içme alışkanlıklarının değişmediğini" söyledi.

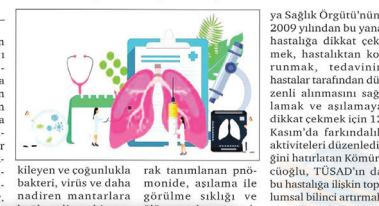
Bir nargile 100 sigara kadar zararlıdır

Prof. Dr. İsmail Aksoy, "Tütün kılığının değiştiğini, yasakların arttığını ancak insanların sigara içme alışkanlıklarının değişmediğini" söyledi. Aksoy, "Tütün kılığının değiştiğini, yasakların arttığını ancak insanların sigara içme alışkanlıklarının değişmediğini" söyledi. Aksoy, "Tütün kılığının değiştiğini, yasakların arttığını ancak insanların sigara içme alışkanlıklarının değişmediğini" söyledi.

Aşılama ile zatürre önlenabilir

Türkiye Solumum Araştırmaları Derneği (TÜSAD) aşılama ile zatürreden önemli koruyucu olduğunu vurguladı.

İsa KARACA

Türkiye Solumum Araştırmaları Derneği (TÜSAD), halk arasında zatürre olarak bilinen ölümcül hastalığın önümü sonuçlarına karşın, tedavi edilebilir ve önlenabilir bir hastalık olduğuna dikkat çekti. TÜSAD İnfeksiyon Çalışma Grubu Başkanı Doç. Dr.

Yasa Sağlık Örgütü'nün, 2009 yılından bu yana hastalığa dikkat çekerek, hastalaktan korunmak, tedavinin hastalar tarafından düzenlenmesi sağlanarak ve aşılama dikkat çekmek için 12 Kasım'da farkındalık aktiviteleri düzenlediği hatırlatılan Komitörü, TÜSAD'ın da bu hastalığa ilişkin toplumsal bilinci artırmak için çalışmalar yaptığını belirtti.

Prof. Dr. Uluk Yılmaz, nargile tüketiminin getirdiği artmış akciğer riskiyle ilgili konuşuyor.

Nargile dumanında kanser riski

Prof. Dr. Uluk Yılmaz, "Nargile dumanında kanser riski artıyor" dedi. Yılmaz, "Nargile dumanında kanser riski artıyor" dedi. Yılmaz, "Nargile dumanında kanser riski artıyor" dedi.

TERMİK SANTRALLERE EK SÜRE VERİLMEMELİ!

Türkiye Solumum Araştırmaları Derneği (TÜSAD), hava kirliliği, sigara kullanımı gibi nedenlerin bağlı olarak artan KOAH hastalığının yaygınlaşmakta olduğunu ve önlemleri güçleştiren durumları eleştirerek, "KOAH hastalığının önlenmesi için ek süre verilmemesi gerektiğini" vurguladı.

ERKEN TANI

"Erken tanı, kanser hastalıklarının tedavisinde büyük rol oynar. Erken tanı, kanser hastalıklarının tedavisinde büyük rol oynar. Erken tanı, kanser hastalıklarının tedavisinde büyük rol oynar."

BEYAZ BİLEK LİK KANSER SİMGESİ

Dünya Akciğer Kanseri Derneği (WJTO), beyaz bilek likli kanser riskiyle ilgili uyarı yaptı. WJTO, beyaz bilek likli kanser riskiyle ilgili uyarı yaptı. WJTO, beyaz bilek likli kanser riskiyle ilgili uyarı yaptı.

Şeker ile yarışıyor

3.3 milyon KOAH hastası Türkiye'de. TÜSAD, Türkiye'de 3.3 milyon KOAH hastası olduğunu açıkladı. TÜSAD, Türkiye'de 3.3 milyon KOAH hastası olduğunu açıkladı. TÜSAD, Türkiye'de 3.3 milyon KOAH hastası olduğunu açıkladı.

40 YAŞ ÜZERİ her 7 kişiden biri KOAH

Türkiye'de 5 milyon KOAH hastası olduğunu açıkladı. TÜSAD, Türkiye'de 5 milyon KOAH hastası olduğunu açıkladı. TÜSAD, Türkiye'de 5 milyon KOAH hastası olduğunu açıkladı.

Sigara akciğer kanseri riskini 30 kat artırıyor

Türkiye Solumum Araştırmaları Derneği (TÜSAD) Sigara Sağlık Örgütü'nün raporuna göre, sigara kullanmanın akciğer kanseri riskini 30 kat artırdığını belirtti. TÜSAD, Sigara Sağlık Örgütü'nün raporuna göre, sigara kullanmanın akciğer kanseri riskini 30 kat artırdığını belirtti.

40 YAŞ ÜZERİ her 7 kişiden biri KOAH

Türkiye'de 5 milyon KOAH hastası olduğunu açıkladı. TÜSAD, Türkiye'de 5 milyon KOAH hastası olduğunu açıkladı. TÜSAD, Türkiye'de 5 milyon KOAH hastası olduğunu açıkladı.

ERKEN TANI

"Erken tanı, kanser hastalıklarının tedavisinde büyük rol oynar. Erken tanı, kanser hastalıklarının tedavisinde büyük rol oynar. Erken tanı, kanser hastalıklarının tedavisinde büyük rol oynar."

BEYAZ BİLEK LİK KANSER SİMGESİ

Dünya Akciğer Kanseri Derneği (WJTO), beyaz bilek likli kanser riskiyle ilgili uyarı yaptı. WJTO, beyaz bilek likli kanser riskiyle ilgili uyarı yaptı. WJTO, beyaz bilek likli kanser riskiyle ilgili uyarı yaptı.

Şeker ile yarışıyor

3.3 milyon KOAH hastası Türkiye'de. TÜSAD, Türkiye'de 3.3 milyon KOAH hastası olduğunu açıkladı. TÜSAD, Türkiye'de 3.3 milyon KOAH hastası olduğunu açıkladı. TÜSAD, Türkiye'de 3.3 milyon KOAH hastası olduğunu açıkladı.

40 YAŞ ÜZERİ her 7 kişiden biri KOAH

Türkiye'de 5 milyon KOAH hastası olduğunu açıkladı. TÜSAD, Türkiye'de 5 milyon KOAH hastası olduğunu açıkladı. TÜSAD, Türkiye'de 5 milyon KOAH hastası olduğunu açıkladı.

Sigara akciğer kanseri riskini 30 kat artırıyor

Türkiye Solumum Araştırmaları Derneği (TÜSAD) Sigara Sağlık Örgütü'nün raporuna göre, sigara kullanmanın akciğer kanseri riskini 30 kat artırdığını belirtti. TÜSAD, Sigara Sağlık Örgütü'nün raporuna göre, sigara kullanmanın akciğer kanseri riskini 30 kat artırdığını belirtti.

40 YAŞ ÜZERİ her 7 kişiden biri KOAH

Türkiye'de 5 milyon KOAH hastası olduğunu açıkladı. TÜSAD, Türkiye'de 5 milyon KOAH hastası olduğunu açıkladı. TÜSAD, Türkiye'de 5 milyon KOAH hastası olduğunu açıkladı.

ERKEN TANI

"Erken tanı, kanser hastalıklarının tedavisinde büyük rol oynar. Erken tanı, kanser hastalıklarının tedavisinde büyük rol oynar. Erken tanı, kanser hastalıklarının tedavisinde büyük rol oynar."

BEYAZ BİLEK LİK KANSER SİMGESİ

Dünya Akciğer Kanseri Derneği (WJTO), beyaz bilek likli kanser riskiyle ilgili uyarı yaptı. WJTO, beyaz bilek likli kanser riskiyle ilgili uyarı yaptı. WJTO, beyaz bilek likli kanser riskiyle ilgili uyarı yaptı.

Şeker ile yarışıyor

3.3 milyon KOAH hastası Türkiye'de. TÜSAD, Türkiye'de 3.3 milyon KOAH hastası olduğunu açıkladı. TÜSAD, Türkiye'de 3.3 milyon KOAH hastası olduğunu açıkladı. TÜSAD, Türkiye'de 3.3 milyon KOAH hastası olduğunu açıkladı.

40 YAŞ ÜZERİ her 7 kişiden biri KOAH

Türkiye'de 5 milyon KOAH hastası olduğunu açıkladı. TÜSAD, Türkiye'de 5 milyon KOAH hastası olduğunu açıkladı. TÜSAD, Türkiye'de 5 milyon KOAH hastası olduğunu açıkladı.

Sigara akciğer kanseri riskini 30 kat artırıyor

Türkiye Solumum Araştırmaları Derneği (TÜSAD) Sigara Sağlık Örgütü'nün raporuna göre, sigara kullanmanın akciğer kanseri riskini 30 kat artırdığını belirtti. TÜSAD, Sigara Sağlık Örgütü'nün raporuna göre, sigara kullanmanın akciğer kanseri riskini 30 kat artırdığını belirtti.

Kongre Aktüel

SOLUNUM 2019 41. yılda bayram coşkusu

TÜSAD, SOLUNUM 2019 ile uluslararası katılımlı ulusal kongresini 41'inci kez hayata geçirmenin haklı gururunu yaşadı. İçeriği ile bilimsel bir şölen, etkinlikleri ile sosyal bir buluşma anlamı taşıyan SOLUNUM 2019, Cumhuriyet Bayramı ile de birleşerek ayrı bir coşku ile tamamlandı. Her yıl olduğu gibi büyük bir katılım ve yoğun bir gündem ile gerçekleşen SOLUNUM 2019, "Her Nefes Alışımız Bayramdır" sloganı ile güçlü bir mesaj verdi.

Akciğer sağlığı alanında alanının en köklü kuruluşu olan Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği (TÜSAD), Uluslararası Katılımlı Ulusal Kongresi SOLUNUM 2019 ile 41'inci kez bir araya geldi. 26 - 29 Ekim 2019 tarihleri arasında Bodrum Türkbükü Hilton Otel'de gerçekleşen ve her yıl olduğu gibi bilimsel bir şölen havasında geçen SOLUNUM 2019, TÜSAD'ın 49'uncu yıl kutlaması ile Cumhuriyet Bayramı coşkusunu birlikte yaşattı. Katılımcılarına bilgiye doydukları dört dolu gün sunan SOLUNUM 2019, akciğer, solunum sağlığı, göğüs hastalıkları alanın-

daki onlarca konunun ele alınmasına imkan tanıdı. "Her nefes alışımız bayramdır" teması ile düzenlenen kongre, büyük bir katılım ve yoğun bir gündemle 26 Ekim günü başladı. Gün boyu ilgi alanlarına göre göğüs cerrahisinde genişletilmiş rezeksiyon uygulamaları, noninvazivden invazive mekanik ventilasyon, radyoloji, tütün ve sigara bırakma gibi 10 farklı kursa katılma şansı bulan TÜSAD üyeleri, akşam Solunum 2019 Kongre Başkanı Şule Akçay, Solunum 2019 Bilimsel Komite Başkanı Aydın Yılmaz ve TÜSAD Önceki Başkanı Arzu Mirici'nin

açılış konuşmaları ile SOLUNUM 2019'a başlangıç yaptı.

Akciğer kanserinde güncel tedavi yöntemleri, embolide tartışılmalı konular, terminal dönem KOAH hastasının yönetimi ve GEAK Literatür güncelleme gibi ilgi toplayan panellerle başlayan bilimsel program kapsamında ilk gün 18 farklı oturum düzenlendi. Bu oturumlardan "Olgularla Zor Hasta Yönetimi" paneli İhsan Atilla Keyf onuruna gerçekleşirken, ilk gün 10 sözlü sunum oturumu ve 5 olgu konseyi oturumu vardı. Aynı zamanda bilimsel program ile eş zamanlı olarak gerçekleşen 8 workshop da önceden kayıt yaptıran üyelerin katılımı ile gerçekleşti.

ORTAYLI İLGİYLE DİNLENDİ

İkinci gün "Olgularla Pulmoner Fibrozis" interaktif olgu oturumu ile başlarken katılımcılar, gün boyu gerçekleşen 18 oturumda konunun uzmanlarını dinleme fırsatı buldu. 14 sözlü sunumun yapıldığı ikinci günde uydu sempozyumu, mini konferans ve olgu konseyi oturumları da katılımcıların büyük ilgisini çekti. 29 Ekim gibi ülkemiz için çok önemli bir güne denk gelen ve Prof. Dr. İlber Ortaylı'nın konuşması ile başlayan üçüncü güne Cumhuriyet Bayramı damgasını vurdu. Dinleyicilerine Cumhuriyet tarihini anlatan ve gelişmelere ilişkin değerlendirmelerde bulunan Ortaylı'nın konuşması salonu dolduran

katılımcılar tarafından büyük bir ilgiyle dinlendi. Bilimsel programla devam eden SOLUNUM 2019'da katılımcılar son gün 15 farklı oturuma eşlik etme fırsatı buldu.

51 OTURUMDA, 652 BİLDİRİ

Dört gün boyunca binlerce kişiyi ağırlayan SOLUNUM 2019 kapsamında, 23 panel oturumu, 7 interaktif olgu oturumu, 5 konferans, 8 mini konferans, 2

karşıt görüş oturumu, 1 canlı yayın, 1 yuvarlak masa oturumu, 3 uydu sempozyumu ve bir de onuruna oturumu olmak üzere toplam 51 oturumda konu her boyutu ile ele alındı. Bu yıl 265 konuşmacının sunumları ile katılımcılara bilgi aktardığı kongrede, toplam 652 bildiri yayınlandı. Son üç yılda 22 kişiye istatistik desteği, 62 kişiye çeviri desteği, 5 kişiye araştırma desteği verilen kongre kapsamında, geçen yıl 1.090 kişiye de eğitim bursu desteği sağlandı.

Prof. Dr. Meliha Terzioğlu Bilim Ödülü Esra Ertan Yazar'ın oldu

TÜSAD tarafından her yıl verilen ve kongre sırasında açıklanarak takdim edilen "Prof. Dr. Meliha Terzioğlu Bilim Ödülü" bu yıl KOAH alanında düzenlendi. Ödül jürisi tarafından yapılan değerlendirme ile 2019 yılı Prof. Dr. Meliha Terzioğlu Bilim Ödülü'ne hak kazanan Esra Ertan Yazar oldu.

SOLUNUM 2019 kapsamında verilen diğer ödüllerin sahipleri ise şöyle:

Sözlü Sunum Ödül Sahipleri

- Ahmet Cemal Pazarlı
- Asiye Kanbay
- Burcu Acar Çinleti

E-Poster Sunumu Ödül Sahibi

- Muzaffer Onur Turan
- Göğüs Cerrahisi Bildiri Ödül Sahibi
- Ümit Aydoğmuş

Olgu Konseyi Bildiri Ödül Sahipleri

- Figen Aslantaş
- Sümeyye Nur Aslan Küçükuyurt
- Ayperi Öztürk

BAYRAM ÇOŞKUSU İLE GEÇTİ

Her yıl olduğu gibi 2019'da da güçlü bilimsel programının yanı sıra eğlenceli ve eğitici sosyal programı ile de katılımcılarını mutlu eden SOLUNUM 2019, farklı içeriği ile beğeni topladı. Her güne Jülide Emre Çeldir ile yoga yaparak başlama şansı bulan katılımcılar, günün yorgunluğunu akşamları farklı etkinliklerle

katılarak attı. Her yaş grubunun beğenisine hitap eden sosyal programda ilk günün konuşmacısı "50 Soruda Yapay Zeka" kitabının da yazarı olan Prof. Dr. Cem Say oldu. Say, ilk akıllı uygulamalardan robotlar ve düşünen bir varlık türü olarak yapay zeka konusundaki gelişmeleri aktararak dinleyicilerine yeni bir bakış açısı sundu. Geceye Dj Hakan Küfündür ile

TÜSAD'dan deneyimli sağlık habercilerine ödül

TÜSAD, haberleriyle akciğer sağlığını gündemde tutan deneyimli sağlık habercilerini ödüllendirdi. Doğru, tarafsız ve bilgilendirici haberleriyle solunum sağlığına katkıda bulunan habercilere ödülleri, TÜSAD'ın 41. Uluslararası Katılımlı Ulusal Kongresi'nde (SOLUNUM 2019) düzenlenen törenle verildi. Anadolu Ajansı'ndan Hatice Şenses Kurukız, Cumhuriyet Gazetesi'nden Sibel Bahçetepe ve Türkiye Gazetesi'nden Ziyneti Kocabıyık'a ödülleri Prof. Dr. Arzu Mirici ve Prof. Dr. Filiz Koşar tarafından takdim edildi. Ödül töreninde konuşan Mirici, şunları söyledi: "Toplumsal akciğer sağlığının korunmasında biz hekimlerin çalışmaları kadar, konusunda uzman basın mensuplarının haberleri de büyük önem taşıyor. Biz de TÜSAD olarak Türk halkının solunum sağlığının korunmasına haberleriyle verdikleri destek ve biz uzmanların mesajlarını en doğru şekilde ulaştırma konusundaki duyarlıkları için medya mensuplarına ve kurumlarına teşekkür etmek istedik. Bizim yaptığımız çalışmaları haberleriyle destekleyen, akciğer sağlığı bilincinin gelişmesine katkıda bulunan değerli basın mensuplarına çok teşekkür ederiz."

90'ların Türkçe poplarına eşlik ederek devam eden katılımcılar, ertesi gün anlamlı ve unutulmaz bir şölen yaşadı. Yoğun geçen günün ardından katılımcılar, Türk sanat müziğinin saygın ismi Vedat Kaptan Yurdakul ile birlikte Atatürk'ün sevdiği şarkılara eşlik ederek büyük bir coşku ile bayramı kutladı.

SOLUNUM 2020 HAZIRLIKLARI BAŞLADI

Halk arasındaki yaygın inanişe uygun olarak 41'inci yılında kongre logosunu nazar boncuğu ile süsleyen SOLUNUM 2019, bu yıl da hafızalara pek çok güzel anı yerleştirerek hızla geçti. Asistanından uzmanına hekiminden konuşmacılarına tüm katılımcıları ile araştırma, geliştirme ve paylaşımı öne çıkaran bir

platform olan SOLUNUM 2019, hem mesleki açıdan doyurucu hem de sosyal programlarıyla zihni besleyen bir organizasyon olarak TÜSAD tarihindeki yerini aldı. TÜSAD Genel Kurulu'nun da yapıldığı 2019 yılında, bayrağı devralan yeni yönetim ve yeni organizasyon komitesi SOLUNUM 2020 için şimdiden çalışmaya başladı. 1970 yılından bugüne başarılarla dolu tarihine 41 ulusal kongre, sayısız bilimsel toplantı, sempozyum, çeşitli bilimsel yayınlar, ödüller, araştırma proje destekleri, çok sayıda uluslararası sempozyum, 2 dünya kongresi, halka yönelik ve farklı sağlık sorunlarına odaklanan farkındalık projeleri sığdıran TÜSAD, 50 yıllık bilgi ve deneyimini yansıtan bir kongre programı oluşturmayı hedefliyor.

Kongre Aktüel

SOLUNUM 2020 ‘Birdik Bin Olduk’ teması ile gerekleŖecek

TÜSAD’ın kuruluşunun 50. yıldönümüne denk gelen 42. Ulusal Kongresi SOLUNUM 2020 24-27 Ekim 2020 tarihleri arasında eŖme’de organize edilecek. Bu yıl “Birdik Bin Olduk” teması ile gerekleŖecek kongre için 50. yılın anlam ve önemine yakışır çalışmalar planlanıyor.

>> Dr. Mukadder alıkoğlu

Bundan tam 50 yıl önce, 22 Haziran 1970 yılında kurulan Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği (TÜSAD), yarım asırlık bu süreçte 4 bini aşan üye sayısıyla, yıllardır eksilmeyen heyecan, özveri ve meslek örgütü olmanın getirdiği büyük bir sorumluluk

ile çalışmaya ve üretmeye devam ediyor. Uzmanlık alanımızın ulu ınarı olarak nitelendirebileceğimiz derneğimiz, kuruluşundan bu yana sayısız bilimsel toplantı, çeşitli bilimsel yayınlar, ödüller, araştırma proje destekleri, çok sayıda uluslararası sempozyum,

halka yönelik farkındalık projeleri yanında, tabii ki en önemli etkinliğimiz olan 41 adet Ulusal kongreye imza atmıştır. Bu yıl derneğimizin kuruluşunun 50. yıldönümüne denk gelen 42. Ulusal kongreyi düzenleme onuru da bana ve kongre düzenleme komitesinde yer alan çok değerli arkadaşlarıma verildi.

50 YILDA 42 ULUSAL KONGRE

Bu çok özel yılın kongre düzenleme komitesinde olmak heyecanımızı ve coşkunluğumuzu bir kat daha artırıyor. Bu yıl 42. Ulusal Solunum Kongremizi 24-27 Ekim 2020 tarihleri arasında Sheraton Çeşme Hotel'de ve "Birdik Bin Olduk" sloganı ile gerçekleştireceğiz. Kongrenin yeniden bir TÜSAD klasiği olan Çeşme'de yapılmasının da memnuniyetle karşılanacağını umuyoruz.

Çok büyük bir katılım ve coşkuyla geçen 41. Solunum Kongresinin sonlanmasının hemen ardından devraldığımız kongre bayrağını hedefe ulaştırmak arzusu ile Ekim 2019 tarihinden bu yana Kongre Organizasyon Komitesi olarak çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Önceki yıllarda olduğu gibi bu yılda üyelerimizin kongre ile ilgili taleplerini belirlemek amacıyla kongre bilimsel programında yer almasını arzu ettikleri konular ve sosyal program ile ilgili görüşlerinin değerlendirildiği anketler e-posta ile iletildi. Elde edilen anket sonuçları da dikkate alınarak titiz bir çalışma ile oluşturulan kongre bilimsel programını önümüzdeki günlerde web sayfamızdan inceleyebilirsiniz. Kongremizin sosyal programı da 50. yılımızın anlam ve önemine yakışır bir şekilde ve yine üyelerimizin beklentileri doğrultusunda organize ediliyor. Tüm katılımcılara hitap edeceğine ve yoğun bilimsel paylaşımların ardından hoşça vakit geçireceğinize inandığımız sosyal programımıza da ilerleyen günlerde web sitemizden ulaşabilirsiniz.

SOLUNUM 2020

Kongre Düzenleme Komitesi

- **Kongre Başkanı:** Mukadder Çalikoğlu
- **Kongre Sekreteri:** Evrim Eylem Akpınar
- **Bilimsel Komite Başkanı:** Sinem Nedime Sökücü
- **Bilimsel Komite Sekreteri:** Seda Tural Önür
- **SOLUNUM 2019 Kongre Başkanı:** Şule Akçay
- **Sayman:** Cengiz Özdemir
- **Dış İlişkiler Sorumlusu:** Semra Bilaçeroğlu
- **Kurs ve Workshop Sorumlusu:** Ayperi Öztürk, Pınar Akın Abalak, Yusuf Aydemir
- **Bildiri ve Poster Sorumlusu:** Nevin Taci Hoca, İbrahim Onur Alıcı, Ülkü Aka Aktürk,
- **Sosyal Komite Sorumlusu:** Celal Satıcı, Eylül Bozkurt Yılmaz, Jülide Çeldir Emre

9 KURUCU ÜYEDEN BUGÜNLERE

Kongreler bilginin, düşüncenin, tecrübenin paylaşarak çoğaltıldığı, ürettiklerimizin ve emeklerimizin sergilendiği, yeni deneyimlerin ve dostlukların kazanıldığı platformlardır. Bu yılki kongremiz için "Birdik Bin Olduk" temasını seçtik. Çünkü bu yılki Ulusal Kongremizde, yarım asırlık koca bir çınarı andıran derneğimizin, 9 kurucu üyeden 4 bini aşkın üyesi ve her gün artan bilimsel ve sosyal etkinlikleri ile alanının en köklü, deneyimli ve üretken uzmanlık derneği haline gelişini vurgulamak istedik. 42. Ulusal kongremiz olan SOLUNUM 2020'yi hep birlikte, "Birdik Bin Olduk" teması ile gerçekleştirmek için ajandanıza kaydetmenizi bekliyor, "TÜSAD 50'nci yıl" coşkusu ile taçlanacak bilimsel ve sosyal şölenimizi katılımlarınızla güzelleştirmenizi diliyoruz...

Etkinlik Aktüel

Solunum dünyasının en büyük kongresinde TÜSAD'ın bilimsel dergisi EJP tanıtıldı

Solunum tıbbı ve bilim alanındaki en son bilgileri paylaşmak için önemli bir platform görevi gören Yıllık ERS Kongresi, 2019 yılında Madrid'de büyük bir katılımı ile gerçekleşti. TÜSAD bu önemli kongrede, bilimsel yayın organı EJP'yi tanıtmaya fırsatı buldu.

>> Dr. Filiz Koşar

Solunum doktorları, bilim adamları ve yardımcı sağlık profesyonelleri için dünyanın en büyük toplantısı olarak kabul edilen Yıllık ERS Kongresi, 2019 yılında 28 Eylül - 2 Ekim 2019 tarihleri arasında İspanya'nın Madrid kentinde düzenlendi. Her yıl 20 binden fazla delegeyi

yer almak hem de atıflarımızın sayısını arttırmak adına bu yıl ERS 2019'da dergimize ağırlık verdik. Derneğimizin World Village'de yer alan standında birçok farklı ülkeden yazar ve hakem olarak görev

almak isteyen meslektaşlarımızı ağırladık. Göğüs hastalıklarının hem her alanında özel ilgi alanları olan araştırmacı ve akademisyenlerin başvurularını aldık. Kendilerine ülkemizi, derneğimizi ve dergimizi anlattık. Bizleri takip etmelerini rica ettik. Halen ESCI başta olmak üzere birçok uluslararası indekste indekslenen dergimizin hedefinin öncelikle PUBMED ardından SCI-E olarak indekslenmek olduğunu, bu nedenle atıf almamızın önemli olduğunu vurguladık.

Çok verimli geçen ERS kongresi sonrası çalışmalarımıza hız kesmeden devam ettirdik. Madrid'in ardından ekim ayı sonunda Bodrum'da gerçekleşen SOLUNUM 2019'da sunulan sözel bildiri ve olgu konseyi bildiri özetlerinin EJP Kongre Özel Sayısı'nda yayınlanması için çalışmalar yaptık. Bu özellikli sayıda bildirilerinin tam metin makale olarak yayınlanmasını arzu eden tüm bildiri sahipleri 31 Ekim - 8 Kasım 2019 tarihleri arasında, İngilizce olarak yazılmış makalelerini teslim ettiler. Dergimizin yeni yıl ek sayısında yayınlanacak ve her makale özetine DOI numarası verilecek. Bilimsel çalışmalarınızı ve ilginç olgularınızı SOLUNUM 2019'da bizlerle paylaştığınız için teşekkür ediyoruz.

Etkinlik Aktüel

TÜSAD 2019 yılını önemli etkinliklerle tamamladı

Hem meslektaşlarına yönelik bilgilendirme hem de halk sağlığının korunmasına ilişkin farkındalık etkinlikleri ile yıl boyunca faaliyetlerde bulunan TÜSAD, yılın son döneminde de önemli etkinliklere imza attı.

GÖĞÜS HASTALIKLARINDA GÜNCELLEMELER SEMPOZYUMU

■ TÜSAD Akademi'nin 30 Kasım-1 Aralık tarihleri arasında düzenlemiş olduğu "Göğüs Hastalıklarında Güncellemeler" Sempozyumu Çeşme Radisson Blu Otel'de gerçekleştirildi. Dr. Oğuz Köktürk başkanlığında düzenlenen sempozyum, katılımcıların yoğun ilgisi ile gerçekleşti.

Dr. Arzu Mirici ve Dr. Mustafa Özhan'ın başkanlığındaki ilk oturumun konuşmacıları, Dr. Oğuz Köktürk, Dr. Funda Coşkun, Dr. Füsün Şahin, Dr. Ayşe İriz, Dr. Yusuf Aydemir, Dr. Can Öztürk, Dr. Mecit Süerdem, Dr. Oğuz Köktürk oldu. Dr. Filiz Koşar ve Dr. Asiye Kanbay'ın başkanlık yaptığı ikinci oturumda Dr. Arzu Mirici, Dr. Müge Aydoğdu ve Dr. Filiz Koşar, Dr. Handan İnönü Köseoğlu, Dr. Dursun Tatar ve Dr. Ayşegül Karalezli konuşmacı olarak yer aldı.

Üçüncü oturumun başkanlığını Dr. Ülkü Yılmaz ve Dr. Semra Bilaçeroğlu üstlenirken, Dr. Gönenç Ortaköylü, Dr. Ülkü Yılmaz, Dr. Nilgün Yılmaz Demirci, Dr. Oğuzhan Okutan, Dr. Recep Savaş ve Dr. Oğuz Köktürk oldu. Sempozyumda konu SFT'de yeniliklerden uyku apne sendromunda yeni yaklaşımlara, tüberküloz tanı ve tedavisinde yeniliklerden akciğer hastalıklarında radyolojik ipuçlarına kadar her yönü ile ele alındı.

GİRİŞİMSEL PULMONOLOJİDE RASYONEL YAKLAŞIM VE KLİNİK UYGULAMALAR TOPLANTISI

■ TÜSAD Online Olgu Sunumları "Girişimsel Pulmonolojide Rasyonel Yaklaşım ve İyi Klinik Uygulamalar" toplantısı 26 Aralık 2019 tarihinde gerçekleşti.

Moderatörlük görevini üstlenen Dr. Semra Bilaçeroğlu ve birbirinden değerli yorumlarıyla konuşmacı olarak katılan Dr. Kenan Can Ceylan ve Dr. İbrahim Onur Alıcı, ekran karşısındaki meslektaşlarını bilgilendirdi.

OLGULAR EŞLİĞİNDE KÜÇÜK HÜCRELİ DIŞI AKCİĞER KANSERİNDE TEDAVİ YAKLAŞIMLARI TOPLANTISI

■ TÜSAD tarafından 26 Eylül 2019 tarihinde gerçekleştirilen "Lokal İleri Evre Küçük Hücreli Dışı Akciğer Kanseri Tedavi Yaklaşımları" konulu toplantı interaktif olarak canlı yayınlandı. Moderatörlüğünü Dr. Ülkü Yılmaz'ın yaptığı toplantının konuşmacıları Dr. Akif Turna ve Dr. Pınar Akın Kabalak oldu.

DÜNYA KOAH GÜNÜ TOPLANTISI

■ TÜSAD Ankara Şubesi 2019-2020 döneminin ilk toplantısını 23 Kasım 2019 tarihinde Kırşehir'de Ahi Evran Üniversitesi ev sahipliğinde gerçekleştirdi. Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Arzu Ertürk ve Tıp Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Mustafa Kasım Karahocagil toplantıya katılım gösterdi. Dünya KOAH Günü nedeniyle gerçekleşen toplantıda Prof. Dr. Arzu Ertürk ve Prof. Dr. Can Öztürk'ün konuşmaları büyük bir ilgi ile dinlendi. Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı'nda Dr. Burcu Öztürk sunumu ile katılımcıları bilgilendirirken, toplantıya katılan asistanlar arasında yapılan çekiliş sonucunda Dr. Özden Mat 2020 TÜSAD Kongresi'ne katılmaya hak kazandı.

PAH TANI VE TEDAVİSİ TOPLANTISI

■ TÜSAD Akademi ve TÜSAD İzmir Şubesi'nin ortaklaşa düzenlediği "Pulmoner Arteriyel Hipertansiyon (PAH) Tanı ve Tedavisi" toplantısı 20 Kasım 2019 tarihinde Hilton İzmir'de gerçekleştirildi. Toplantının oturum başkanlarını Dr. Bünyamin Sertoğulları'ndan ve Dr. Semra Bilaçeroğlu yaptı. İdiopatik PAH tanı ve tedavisi konulu sunumu ile Dr. Bahri Akdeniz ve Solunum sistemi hastalıklarına bağlı gelişen PAH tanı ve tedavisi sunulu ile de Dr. Can Sevinç toplantının konuşmacıları oldu.

AKCİĞER NAKLİ TOPLANTISI

■ TÜSAD Ankara Şubesi, 2019-2020 döneminin ikinci toplantısını 18 Aralık 2019 tarihinde Ufuk Üniversitesi ev sahipliğinde, Ankara Şehir Hastanesi Göğüs Cerrahisi Kliniği'nin katkılarıyla gerçekleştirdi. Akciğer nakli konusunu ayrıntılarıyla tartışma fırsatı sunan toplantının konuşmacıları Dr. Erdal Yekeler, Dr. Furkan Şahin ve Dr. Dorina Esendağlı oldu. Toplantıya katılan asistanlar arasında yapılan çekiliş sonucunda Dr. Adnan Menderes Vural, 2020 TÜSAD Kongresi'ne katılmaya hak kazandı.

GINA 2019 GÜNCELLEMESİ TOPLANTISI

■ TÜSAD İzmir Şubesi GINA 2019 Güncellemesi Toplantısı 21 Eylül 2019 tarihinde Urla Bağevi'nde yoğun bir katılımı gerçekleştirildi. Oturum başkanlarının Dr. Mustafa Özhan ve Dr. Emel Ceylan olduğu etkinlikte Dr. Kurtuluş Aksu "Tanıda Güncelleme" konulu bir sunum yaptı. Dr. Emel Ceylan da "Tedavide Güncelleme" başlıklı sunumu ile katılımcıları bilgilendirdi.

Etkinlik Aktüel

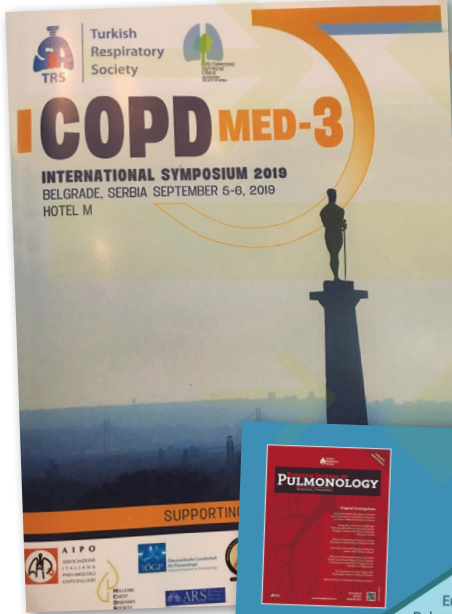
COPD MED'in sınırları genişliyor

Çok sayıda ülkenin solunum derneklerinin katılımıyla Belgrad'da gerçekleşen COPD MED-3 Uluslararası Sempozyumu'na TÜSAD, 4 oturum başkanı ve 6 konuşmacıyla destek verdi. Akdeniz ülkelerinin katılımı ile başlayan toplantılar Orta ve Doğu Avrupa ülkeleri ile Batı Asya'da Azerbaycan'ı da kapsayarak genişlemeye başladı.

>> Dr. Semra Bilaçeroğlu

İlki 2018'de Selanik'te (Yunanistan), ikincisi Bologna'da (İtalya) başarıyla yapılan COPD MED Toplantılarının üçüncüsü, Sırbistan'ın Sava nehri kıyısında, hala doğallığını koruyan, güzel başkenti Belgrad'da (Beograd: Beyaz Şehir), 5-6 Eylül 2019'da Türkiye ve daha çok diğer Balkan ve Akdeniz ülkelerinin katılımıyla gerçekleştirildi.

Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği (TÜSAD) ve Respiratory Society of Serbia (RSS) önderliği ve organizasyonu ile yapılan bu toplantıya, çok sayıda ülkenin solunum hastalıkları dernekleri [AIPO (İtalya), HCDS (Yunanistan), RSP (Romanya), PTChP (Polonya), SRS (Slovenya), MRS ve SPRM (Makedonya), MTT (Macaristan), ÖGP (Avusturya), ARS (Azerbaycan) ve ESSB (Mısır)] aktif katılım veya destekleriyle bilimsel düzeyi ve katılım oranı oldukça yüksek bir toplantı ortaya çıkmasında rol oynadılar. COPD MED-3 organizasyonunda RSS'den Prof. Dr. Branislava Milenkovic ve TÜSAD'dan Prof. Dr. Can Öztürk eşbaşkanlar, Prof. Dr. Semra Bilaçeroğlu sekreter ve dış ilişkiler sorumlusu, RSS'den Prof. Dr. Violeta Vucinic ve

TÜSAD'dan Prof. Dr. Arzu Mirici dernek başkanları olarak görev aldılar. Adı geçen ülkelerden toplam 30 oturum başkanı ve konuşmacının yer aldığı toplantıya TÜSAD 4 oturum başkanı ve 6 konuşmacıyla önemli ve aktif destek verdi. Dili İngilizce olan toplantının bilimsel düzeyi oldukça yüksekti. Oturumların çoğunda dinleyici ve oturum başkanlarından gelen sorular, yorumlar ve eleştirilerin yer aldığı interaktif bir atmosfer oluştu. Toplantının her iki gününde de, toplantı salonunun tamamıyla dolu

ve toplantıya ilginin yüksek olması, organizasyon için harcanan çabaların karşılığını vermesi açısından tatmin edici ve memnuniyet verici idi. Oturumlar arası kahve araları, öğle ve akşam yemeklerinde de farklı ülkelerden gelen katılımcı, konuşmacı ve oturum başkanlarının sosyal anlamda kaynaştıkları ve bilimsel aktivite planları yaptıkları samimi ve sıcak bir ortam oluştu.

Toplantının ikinci gününde COPD MED-4 Toplantısı'nın 2020 Kasım ayında Romanya'da TÜSAD ve RSP (Romanian Society of Pneumology) önderliği ve organizasyonu ile yapılmasına karar verildi. Romanya'dan sonra bu toplantıyı yapmak isteyen çok sayıda istekli ülke temsilcisinin olması, COPD MED-3'ün bilimsel ve sosyal başarısının da bir kanıtı olarak organizasyonda yer alan TÜSAD ve RSS ekibini mutlu etti.

COPD MED Toplantıları, TÜSAD tarafından başlanışta daha çok Akdeniz ülkelerini kapsamaya düşünülerek planlanmış iken, COPD MED-3'ten de görülebileceği gibi Orta, Doğu Avrupa ülkelerini ve Batı Asya'da Azerbaycan'ı da kapsamaya başlamıştır. Bu gelişme, bilimsel ve sosyal başarının doğal ve memnuniyet verici bir sonucudur ve COPD MED isminin, katılan tüm ülkeleri kapsayacak şekilde revize edilmesi gerekecektir.

TÜSAD'ın, yıllardır süregelen ve giderek gelişen uluslararası alandaki başarılarına bir yenisini daha eklediği bu toplantının, önümüzdeki yıllarda kronik obstrüktif akciğer hastalığı dışındaki diğer alanlarda da, uluslararası bilimsel açılımlara yol açması ve ülkemizin bilimsel alanda daha çok başarıya imza atması umudu ve heyecanıyla...

Proje Aktüel

Her bir uçuşun karbon salımı fidana dönüşüyor: Hedef solunum ormanı **TÜSAD ‘Karbonsuz Kongre’ ile bir ilke imza attı**

Doğal kaynakları korumak, sürdürülebilirliğini sağlamak ve karbon salımını azaltabilmek için harekete geçen TÜSAD, ilk adımı “Karbonsuz Kongre” ile attı. Ege Orman Vakfı ile işbirliği yapan TÜSAD, 41. Solunum Kongresi’nde her uçuş için ağaç dikerek, katılımcıların karbon ayak izini sildi. Bu çalışmayı sürdürecektir olan TÜSAD’ın hedefi Solunum Ormanı oluşturmak.

Türkiye’nin ve dünyanın pek çok yerinde ormanlar yanıyor, kül oluyor. Her bir yangınla çocuklarımıza bırakacağımız en büyük miras olan ormanlarımız, içinde yaşayan sayısız canlıyla birlikte yok oluyor, topraklarımız kuruyor, havamız kirleniyor. İklim değişikliği ile mücadelede karbon miktarını dengelemenin en etkin yolu fidan dikmek ve ormanlık alanları korumak. Dünya ısınıyor, iklimler değişiyor, buzullar eriyor. Her birimiz evde, arabada, işyerinde yaptıklarımızla küresel ısınmayı istemeden de olsa hızlandırıyoruz. Akciğer sağlığı konusunda Türkiye’nin ilk uzmanlık derneği olan Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği (TÜSAD), bu gerçeklerden yola çıkarak iklim değişikliği ve ormansızlaşma konularında toplumsal farkındalığı arttırmak amacıyla örnek bir projeye imza attı. TÜSAD, 26-29 Ekim tarihlerinde gerçekleşen 41. Uluslararası Katılımlı Ulusal Solunum Kongresi (SOLUNUM 2019) nedeniyle oluşan karbon emisyonlarını denkleştirerek, “Karbonsuz Kongre” projesini hayata geçirdi. Kongre katılımcılarının yaptıkları uçak yolculukları karşılığında fidan diken TÜSAD, böylece “Solunum Ormanı” hedefi ile önemli bir çalışma başlattı.

Arazi tahribatının ve ormansızlaşma Türkiye’nin en büyük sorunlarından biri olduğu bilinciyle yola çıkan TÜSAD, Karbonsuz Kongre için Ege Orman Vakfı ile işbirliği yaptı. Ege Orman Vakfı; alanında ülkemizin en saygın ve etkin kuruluşlarından biri. Vakıf, kurulduğu 1995 yılından bu yana orman alanlarının verimli şekilde kullanılarak sürdürülebilirliğinin sağlanması, orman yangınları, arazi bozulumu, çölleşme, sel havzası iyileştirme, iklim değişikliği, biyo-çeşitliliğin korunması, kırsal kalkınma, düşük karbon salımı tek-

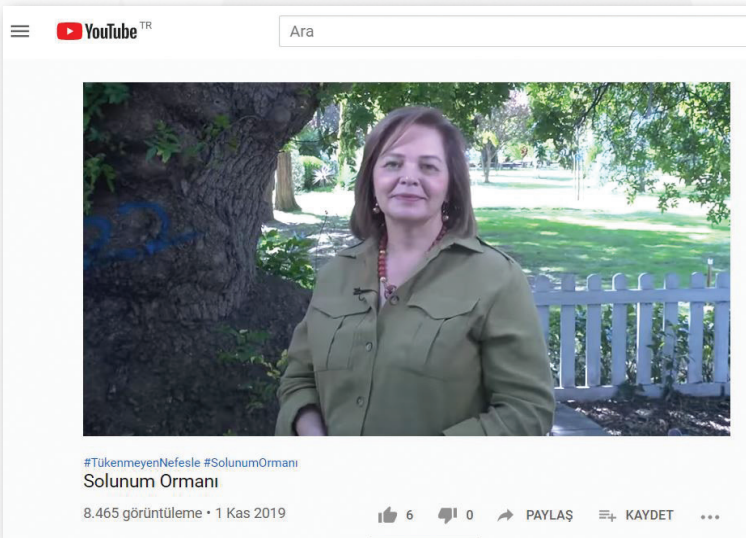

nolojilerinin adaptasyonu, yenilenebilir enerji ve enerji verimliliğinin yaygınlaştırılması için projeler, uygulamalar ve eğitimlerle kamu farkındalığının artırılması için çalışıyor.

Bu işbirliği sayesinde TÜSAD Solunum 2019 için yapılan her uçak yolculuğu karşılığında fidan dikimi gerçekleştirdi. Bodrum’da yapılan kongreye yurtçin-

"TÜRKİYE SOLUNUM ARAŞTIRMALARI DERNEĞİ OLARAK ORMANI VE DOĞAYI SAVUNMAK ADINA 2016 YILINDAN BU YANA EGE ORMAN VAKFI ARACILIĞIYLA AĞAÇ DİKİYORUZ."

fere salınan karbondioksit miktarını denkleştirerek çevreye katkıda bulunmak gibi önemli bir sosyal sorumluluk projesinin de başlangıç noktası oldu. Karbonsuz Kongre'yi bir başlangıç olarak kabul eden TÜSAD, Ege Orman Vakfı ile işbirliğini devam ettirme kararı aldı. Bundan sonraki tüm kongre ve etkinliklerde de karbon ayak izini silecek olan TÜSAD, ülkemize ve çevremize katkıda bulunabilmek için 4 binden fazla üyesi ile daha önce oluşturmaya başladığı TÜSAD Hatıra Ormanı'nı bir adım ileriye taşıyarak Solunum Ormanı'na dönüştürecek.

Bu amaçla bir de video hazırlayan TÜSAD, bu çalışmanın doğaya borcunu ödemek isteyenlere ilham veren örnek bir proje olmasını arzu ediyor. TÜSAD'ın konuyla ilgili videosunu YouTube'den izleyerek ve paylaşarak Solunum Ormanı'na siz de katkıda bulunabilirsiniz.

<https://youtu.be/ONNETrrEUa4>

den gelen katılımcılar için bir, yurtdışından gelen konuklar için ise iki fidan dikildi. Böylece 2 bine yakın uzmanı bir araya getiren kongre, hem yanan ağaçlarımızı, yok olan ormanlarımızı yerine koymak hem de kongre için yapılan uçuşlar nedeniyle, atmos-

Proje Aktüel

'Orman'ın Avukatı' olmak...

Bugün yaşamsal tehdit boyutuna ulaşan küresel iklim değişikliği ve hava kirliliği ile mücadelede elimizdeki belki de en güçlü yöntem ormanlar. Ormanlar hava kirliliği ve küresel iklim değişikliğine karşı tek silahımız iken koruyamıyoruz. Zaman, herkese ormanın savunulması gerektiğini açıkça gösterdi. Hem de hep birlikte ve her an.

>> Dr. Arzu Mirici

Rahmetli babam hukukçu idi. Meslek yaşamının önemli bir kısmında Orman işletmeleri'nin avukatı olarak görev yaptı. Çocukken, onun ne iş yaptığını pek anlamazdık. Öyle ya ormanın savunulması ne demekti? Sadece bana ve kardeşlerime soranlara kendimizi tanıtmak için Orman Avukatı'nın kızıyız/oğluyuz derdik. Yani,çocukluğumdan kalan bir kavramdı Ormanın Avukatı olmak..

Sırasıyla Manisa-Gördes, Kırkareli-Vize, Denizli ve İstanbul Beykoz da ormanı savundu. Şimdi oralarda hala orman varsa babama da biraz pay çıkarırım içimden... 1990'ların başında önce emekli olup işinden, sonrada bu dünyadan ayrıldı. Maalesef aradan geçen zaman, herkese ormanın savunulması gerektiğini açıkça gösterdi. Hem de hep birlikte ve her an.

Orman Genel M¼d¼rl¼đ¼'n¼n verilerine g¼re 1973 yılından 2015 yılına kadar n¼fusumuz yaklaşık 2 katına çıkarken, yani y¼zde 100 artarken; ormanlarımız sadece y¼zde 10 artmış, 20 milyon hektardan 22.3 milyon hektara ulaşmış. Her yeni doğan bebek için ağaç dikme uygulamaları, kurumların, birliklerin sınırlı abalaları gerçekten ¼vg¼ye değer ama bu açığı kapatmak için çok daha kapsamlı çalışmak, deyim yerindeyse; g¼nd¼z gece ağaç dikmek, varolana da g¼z¼m¼z gibi bakmak gerekiyor.

Ormanlar ahşap malzeme ¼retimi ve yakacak temini dışında çok ¼nemli bir hava temizleme fonksiyonu g¼r¼yor. Ağaçların kendileri fotosentez yoluyla oluşan karbon dioksiti emerken, bir b¼t¼n olarak orman yarattığı ekosistemle çok daha kapsamlı bir temizleme faaliyetini organize ediyor. Bug¼n yaşamsal tehdit boyutuna ulaşan k¼resel iklim değişikliği ve hava kirliliği ile m¼cadelede elimizdeki belki de en g¼l¼ y¼ntem ormanlar.

Elbette kirletmemek esas olmalı ve hem bireysel hem de kurumsal karbon ayak izlerimizi azaltmalıyız. Ama her t¼rl¼ engelle başa çıkıp, doğanın mucizesi olan bu eşsiz temizleme mekanizmasını her geçen g¼n daha fazla desteklemeli, korumalı ve artırmalıyız.

K¼resel iklim değişikliği her şeyi olduğu gibi ormanları da olumsuz y¼nde etkiliyor. Bioeşitlilik ve ağaçların yararlı ¼zellikleri azalıyor. Hava kirliliğinin de ormanlara etkisi olumlu değer.

Uzun s¼z¼n kısıası; ormanlar hava kirliliği ve k¼resel iklim değişikliğine karşı tek silahımız iken onu da koruyamıyoruz.

Soluduğumuz havanın kalitesi b¼t¼n bedenimizi ama en çok da solunum sistemini etkiliyor, kanserden, hava yolu hastalıklarına ve enfeksiyonlara kadar hava kirliliği ¼nemli bir hastalık nedeni... Koruyucu hekimlik penceresinden bakacaksak ormanı, toprağı,suyu ve havayı kısacası t¼m doğayı savunmalıyız. Hiçbiri tek başına değer, birindeki kirlilik diğerini etkiliyor.

Doğayı bir b¼t¼n olarak koruyup, savunacak olan bizleriz. Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği olarak ormanı ve doğayı savunmak adına 2016 yılından bu yana Ege Orman Vakfı aracılığıyla ağaç dikiyoruz. Bu yıl kuruluşumuzun 50'nci yılında ¼lkemizin d¼rt bir yanında ormanların artması ve korunması için çalışmaya devam edeceğiz.

Sizler de doğayı ne kadar kirlettiğinizi hesaplamak için karbon ayak izinizi ¼đrenebilirsiniz. Belki hep birlikte ağaç dikerek zararı biraz olsun azaltabiliriz.

Gündem Aktüel

TÜSAD eğitim bursu ile Almanya'da iki aylık eşsiz bir deneyim

Temmuz-Ağustos 2019 döneminde girişimsel pulmonoloji alanında referans merkezlerden olan Heidelberg Üniversitesi Göğüs Kliniği'nde gözlemci ve peşinden Ruhland Kliniği'nde fellow olarak görev yapan Dr. Burcu Yormaz, TÜSAD eğitim desteği ile yaşadığı bu eşsiz deneyimi Solunum Aktüel okurları için yazıya döktü.

>> Dr. Burcu Yormaz

2019 yılı Temmuz ve Ağustos aylarında, girişimsel pulmonoloji alanında referans merkezlerden olan Heidelberg Üniversitesi Göğüs Kliniği'nde gözlemci ve peşinden Ruhland Kliniği'nde fellow olarak görev yaptım. Prof. Dr. Felix Hert, Prof. Dr. Ralf Eberhart ve Prof. Dr. Kaid Darwiche ile girişimsel pulmonoloji işlemlerine katıldım.

Batı Almanya'nın girişimsel işlem gerektiren göğüs hastalarının çoğu bu dördüncü basamak merkezlere yönlendiriliyordu. Bundan dolayı vaka sayısı ve çeşitliliği üst seviyedeydi. Haftanın her günü genel anestezi altında EBUS, endobronşiyal valf, argon lazer uygulaması, endobronşiyal tümör rezeksiyonu, endobronşiyal akciğer volüm ölçümü, fotodinamik terapi, bronşiyal termoplasti, kriyo ile akciğer biyopsisi ve otofloresan bronkoskopi gibi pek çok işlem uygulanmaktaydı. Aldığım eğitimin akademik hayatıma büyük katkısı oldu. Bunun yanında klinikte hocalar ve bronkoskopi ünitesi çalışanları ile çok sıcak dostluklar kurmuş oldum. Ayrıca Alman iş disiplini, çalışma hayatını ve kültürünü yakından tanıma fırsatım oldu. Kliniklerde yaşadıklarımı ve günlük yaşam ile ilgili gözlemlerimi sizler ile paylaşmak istedim.

Almanya'da gününüz apartmanda, ofiste ve yolda karşılaştığınız tanıdık tanımadık tüm kişilere 'guten morgen' demekle başlar. Almanlar için selamlaşmak "ben dostum, zarar gelmez" anlamında ve çok önem verdikleri bir değer. Bisiklet en değerli ve en çok kullandıkları vasıta. Bisiklet rotaları ağı çok geniş ve her tür bisiklet kullanıcısına uygun rotalar mevcut. Başka bir araçla

yolu paylaşmak zorunda kalmadan yüzlerce kilometre pedal çevirebilirsiniz. Tren ve tramvay ulaşımı ađ şeklinde ülkenin her yerine her vakit ulaşabilir durumda. Hastane çalışma koşulları bizden biraz farklı. Göğüs hastalıkları polikliniğinde birbirinden ayrı astım,

KOAH, pulmoner hipertansiyon, interstisyel akciğer hastalığı ve alerji adı altında farklı poliklinik hizmetleri verilmekteydi. Ülkemizde olduğu gibi genel bir göğüs hastalıkları polikliniği yoktu ve her bir polikliniğin günlük hasta sayısı 10 ile sınırlıydı. Bu durumda tüm hastalara yeterince vakit ayırabiliyorlardı. Diğer bir dikkatimi çeken nokta, ülke ekonomisi iyi olmasına rağmen pahalı tetkikten kaçınmalarıydı. Örneğin; pnömoni takibi, pahalı olduğu için prokalsitonin değil CRP ile yapıyordu. Huzurlu bir çalışma ortamları vardı. 2 ay boyunca hastanelerde kahkaha dışında herhangi bir yüksek ses duymadım diyebilirim.

Hafta içi mesai saat 8'de başlıyordu ve akşam 17'de sona eriyordu. Öğle arasında yarım saatlik boş zamanları var ve her iki hastanede de yemekhane yoktu. Tüm doktorlar ve diğer çalışanlar evden getirdikleri aperatif yiyeceklerle idare ediyorlardı. Girişimsel işlemler ameliyathanede yapılıyor ve çok yoğun bir iş trafiği yaşanıyor. Vakit kaybedilmemesi için, bir hastanın uyanması beklenmeden yandaki uyandırma odasına alınıyor ve bu anda diğer hasta uyutuluyordu. Hastanedeki tüm çalışanlar iş çıkışında Ren Nehri'nin kenarında patates cipsi ve bira ile yorgunluklarını atıyorlardı. Hava saat 22:00 civarında karardığı için bu zamanı uzun uzun keyifli yaşıyorlardı.

Dikkatimi çeken ve çok da hoşuma giden bir olgu da ileri yaştaki insanların hayattan kopmaması idi. Sokaklarda yürüteç ve önünde bir sepet, sepetin içinde orkide, bir iki meyve alınmış market alışverişi yapan pek çok yaşlı insan görebilirsiniz.

Almanya'ya gitmeden önce, Almanlar soğuk olur önyarğısı, birçoğumuzda olduğu gibi bende de vardı. Ancak oraya gittikten sonra bunun çok da doğru olmadığını gördüm. Yardımseverlik, anlayış ve hoşgörü anlamında bizlerden çok ileride olduklarını düşünüyorum. Alman-

ları tarif edin dersanız, ilk aklıma gelen 'kuralcılık' olur herhalde. Kurallara uyduğunuz zaman hiç sorun yaşamazsınız ve hayatınız çok kolaylaşır.

Güzel olan özelliklerinden birisi de doğayı korumaları. Yeşil ve doğanın dengesinin devamı onlar için çok önemli. Hastaneye giderken Ren Nehri'nin kolları üzerinden ve at çiftlikleri arasından gitmek paha biçilemez, çok motive edici bir duygu. Büyük parklarda, yıllanmış ağaçların içinde, etrafınızda koşan tavşanlar arasında yürüyüş yapmanın hazzı tarif edilemez. Hafta sonları bu parklarda 300-400 kişilik yoga yapılıyor. Çocuklar için gösteriler, festivaller düzenleniyor.

Çöp olayına güzel çözüm getirmişler ve bunu hayatlarında rutine bindirmişler. Evlerin arka bahçelerinde duran renkli kutular farklı türdeki çöpleri toplamak için koyulmuş. Buna göre plastik, karton, cam atıklar ayrı ayrı kutulara atılıyor ve geri dönüşüme gönderiliyor. Konum itibarıyla da Almanya diğer Avrupa ülkelerine seyahat etmek anlamında avantajlı bir yer. Her hafta sonu bir ülkeye seyahat ettik. Zaten sınır diye bir kavram olmadığı için ülkeden ülkeye geçtiğinizi cep telefonunuza gelen mesajdan anlayabiliyorsunuz.

Hasta popülasyonu olarak Türklerin sayısı azımsanmayacak düzeyde. Girişimsel işlem öncesi işlemi anlatmak ve onam almak görevi bendeydi. Ekibin bir parçası olarak hissedilmek keyif vericiydi. Vakalarda asiste etmek, en önemlisi işlemleri yakından görme imkanının olması kendimi geliştirmek adına yararlı oldu.

İki aylık bu çalışma döneminin ekonomik yükü oldukça fazlaydı. Verilen TÜSAD eğitim desteği maddi yükümü azaltmada katkı sağladı. Desteklerinden dolayı uzmanlık derneğimiz TÜSAD Merkez Yönetim Kurulu üyelerine minnet duygularım ile çok teşekkür ediyorum. TÜSAD ailesinin bir ferdi olmaktan bir kez daha gurur ve onur duydum.

Profil Aktüel

KOAH hastalığına dikkat çekmek için Kuzey Kanalı'nı yüzerek geçti: **KAMİL ALSARAN**

Dünyanın en önemli ve zorlu parkurlarında elde ettiği dereceler ile adından söz ettiren Kamil Resa Alsaran, bu kez KOAH hastalığı farkındalığını artırmak için 35 kilometrelik Kuzey Kanalı'nı yüzmeyi başardı. Uzmanlar tarafından 'sinsi bir hastalık' olarak nitelenen KOAH'a dikkat çekmek için KOAH Hastaları Derneği ve TÜSAD'a destek veren Alsaran, 13 saat 55 dakikalık yüzüşü ile bu kanalı geçen ilk Türk oldu.

Manş Denizi, Cebelitarık Boğazı ve Catalina Kanalı'nı yüzerek geçen Alsaran, bu kez dünyanın en önemli ve zor parkurlarından biri olan İrlanda ile İskoçya arasındaki Kuzey Kanalı'nı

geçti. Bu başarısı ile KOAH Hastaları Derneği ve Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği'nin (TÜSAD) KOAH hastalığı ile mücadelesine destek veren Alsaran, 35 kilometrelik Kuzey

Kanalı'nı 13 saat 55 dakikada tamamladı. Alsaran Kuzey Kanalı'ndan "Tükenmeyen nefesle, KOAH'a dur de" mesajı verdi.

Kuzey Kanalı'nı geçmeyi başaran ilk Türk yüzücü olarak tarihe geçen 58 yaşındaki Alsaran, Solunum Aktüel okurları için sorularımızı şöyle yanıtladı:

Öncelikle kendinizi tanıtır mısınız? Yüzmeye nasıl başladınız?

Finans sektöründen emekliyim ve borsayla uğraşmaya devam ediyorum. Evliyim ve iki oğlum var, yakında dede olacağım. Yüzme hayatımda büyük bir yer kaplıyor ama farklı hobilerim de var, 15 yıldır ciddi anlamda plak topluyorum, on binden fazla plağım var. Yüzmekle kalmıyor yurtdışı parkurlarda antrenörlükte de yapıyorum. Şimdiye kadar 7 solo ve 6 takım geçişinin hem organizasyonunu hem de coach'luğunu yaptım. Profesyonel bir yüzücü değildim, yüzmeye 1993 yılında İstanbul Boğaziçi yarışına katılmak için başladım. Boğaziçi'ni başka yarışlar takip etti. Her seferinde yaş grubumda madalyayı az farklarla kaçıyordum. Ben de bunun üzerine gerekten yüzmeye ve ciddi

Süerdem: Alsaran'ın KOAH hastalığı ile mücadelemize verdiği destek çok anlamlı

KOAH Hastaları Derneği Başkanı Prof. Dr. Mecit Süerdem, Kamil Alsaran'ın Kuzey Kanalı'nı geçişini KOAH hastalarına adanmasına ilişkin şu değerlendirmeyi yaptı: "KOAH Hastaları Derneği TÜSAD ile birlikte toplumda KOAH farkındalığını artırmak için uzun yıllardır çalışıyor. Ancak şöyle bir gerçek var ki; KOAH, Türkiye'de 5 milyon kişiyi etkiliyor ve bunların yüzde 90'ı hasta olduğunun farkında değil. Hastalar sinsi ilerleyen nefes darlığının pek üzerinde durmuyor. Oysa KOAH, önlenebilir ve doğru tedaviyle kontrol altına alınabilir bir hastalık. Bu nedenle bu hastalığa dikkat çekmeyi ve bu alandaki farkındalığı artırmak için çaba gösteriyoruz. Bu doğrultuda KOAH farkındalığı oluşturacak her destek bizim için büyük önem taşıyor. Başarılı yüzücümüz Kamil Resa Alsaran'ın Kuzey Kanalı'nı KOAH hastalığı ile mücadelemize destek olmak için geçmiş olmasını çok anlamlı buluyoruz."

antrenmanlar yapmaya başladım. Bu bahsettiğim dönemde 47 yaşındaydım. Yaz kış, yılın 10 - 11 ayı düzenli antrenmanlarla kendimi çok geliştirdim ve madalyalar almaya başladım. Zamanla uzun mesafelerde yorulmadığımı ve yüzdükçe açılıp hızlandığımı gördüm. Anlayacağınız doğuştan gelen, benim de zamanla geliştirdiğim bir dayanıklılığa sahibim.

KOAH farkındalığı oluşturmak için TÜSAD ve KOAH Hastaları Derneği adına Kuzey Kanalı'nı yüzdünüz. Onun öncesinde de pek çok dikkat çekici başarı elde ettiniz. Bunları bize hatırlatır mısınız?

Daha önce 34 kilometrelik Manş Denizi'ni iki kere, 17 kilometrelik Cebelitarık Boğazı'nı ve 35 kilometrelik Catalina Boğazı'nı yüzdüm. Geçen yıl 46 kilometrelik Manhattan Adası Maratonu'nu tamamladım böylece 'triple crown openwater – açık suda üçlü taç' unvanını aldım. Son olarak 35 kilometrelik Kuzey Kanalı'nı (North Channel) 13 saat 55 dakikada geçmeyi başardım. Dünyanın en zor boğazı olarak bilinen, şiddetli med-cezirleri ve ölümcül aslan yelesi denizaneleri ile meşhur Kuzey Kanalı'nı geçmek için 29 Temmuz sabah 07.45'te Kuzey İrlanda'nın Donaghadee kasabasından yüzmeye başladım. Su ısısının en sıcak mevsimde 12 - 14 derece olduğu bu kanalı 13 saat 55 dakika geçerek İskoçya'nın Portpatrick Feneri'ne vardım. Bu etabı geçen dünyadaki 67'nci kişi olurken, 'en yaşlı erkek' unvanının da sahibi oldum. Benim solo olarak yüzdüğüm bu etabı ayrıca kaptanlığını yaptığım Çılgın Türkler takımı da geçmeyi başardı. Emre Deliveli, Yasemin Bagana, Deniz Kayadelen ve İranlı Raha Akhavan'dan oluşan ekibimiz, birer saat birer saat bayrak takımı şeklinde yüzerek Kuzey Kanalı etabını 12 saat 14 dakikalık dereceyle tamamlayarak bir ilke imza attı.

Bundan sonrası için hedefinizde nerelerde yüzmek var?

Kuzey Kanalı ile Dünya Açık Su Yüzme Komitesi tarafından belirlenen Oceans Seven (Yedi

Okyanus) parkurunun dördüncü etabını tamamladım. Sırada Japonya'da Tsugari Boğazı, Hawai'de Molakai Boğazı ve Yeni Zelanda'da Cook Strait Boğazı var. Buraları da iki - üç yıl içinde, 61 yaşına kadar geçmeyi hedefliyorum.

Kuzey Kanalı'nda elde ettiğiniz başarının sizin için özel bir anlam taşıdığını da biliyoruz. Bunu siz anlatır mısınız okurlarımıza?

Kuzey Kanalı'nı geçen ilk Türk olmanın sevincini ve gururunu yaşarken, bunu KOAH Hastaları Derneği ve TÜSAD adına başarmış olmak da benim için çok anlamlı. Çünkü babam Mehmet Rasim Alsaran'ı geçen yıl KOAH hastalığından kaybettim. Bu nedenle Kuzey Kanalı'nda attığım her kulaçla KOAH Hastalıkları Derneği ve TÜSAD'ın bu hastalıkla olan mücadelesine destek olmak istedim. Zor anlarımda babamı düşündüm. Ona rahmet gönderdim. Şükrettim böyle bir babam olduğu için. Kaptanı olduğum Çılgın Türkler ekibinin yanı sıra eşim ve oğlum da refakat teknedeydi, onlar en büyük motivasyonum oldu. Bu çalışmam, KOAH hastalığına ilişkin farkındalığa minicik bir katkıda bile bulunduysa çok mutlu olurum. İstiyorum ki, bu hastalığa karşı farkındalık artsın ve insanlar hekimlerimizin uyarılarına kulak versin. KOAH Hastaları Derneği ve TÜSAD'ın çalışmalarını çok önemli buluyorum. Bu çalışmada onlarla tanıştığımız ve bir araya geldiğimiz için ayrıca mutluyum.

Teknoloji Aktüel

Sağlıkta teknoloji neler getiriyor?

Günümüzde her şeyi değiştirip, dönüştüren teknolojinin en etkin olduğu alanlardan biri de sağlık. Bugün taramadan tanıya, holografik görüntülerden veri işlemeye, yapay zekadan 3 boyutlu yazıcılara kadar teknoloji tıp bilimine bir sürü yenilik sunuyor. Henüz pek çok uygulama geliştirilmeye muhtaç. Ancak görünen o ki tıp teknolojisi hastaların olduğu kadar hekimlerin de hayatını değiştirecek.

>> Sinan Cem Çamözü

Nano robotlar, robotik cerrahi, kişiselleştirilmiş ilaçlar, sentetik organlar, organ klonlama, biyotik vücutlar, yapay zeka... Bir süre öncesine kadar bunlar bilim kurgu edebiyatının ve sinemasının geniş hayal dünyasının ürünü gibiydi. Bugün ise hemen herkes için bildik, tanıdık kavramlar.

Çünkü teknoloji, hayatın her alanında olduğu gibi tıp dünyasını da yeniden şekillendiriyor. Mikroskobu tıpta ilk kullanan hekimler bugün bu boyuta gelineceğini akıllarından geçirmişler miydi, bilinmez. Ancak bilinen şu ki; insan neyi hayal ederse onu bir şekilde gerçekleştirmenin

yolunu da buluyor.

SOLUNUM 2019 Kongresi'nin en ilgi çekici oturumlarından biri olan "İnovasyon" panelinin de konusu teknolojinin sağlık dünyasına getirdiği değişimdi. Sağlık ve teknoloji konusu hem merak duygumuzu körüklüyor hem de akıllara pek çok soru getiriyor. Başkanlığını Arzu Mirici ve Sevinç Sarıncı Ulaşlı'nın yaptığı bu panelde de en çok merak uyandıran konulardan biri de yapay zekaydı. Öyle ya tıpta yapay zeka kullanımı artık bir efsane değil. Algoritmalar, robotlar doktorların en büyük yardımcısı. Aslında konunun pek çok boyutu var. Nabzımızı ölçen, fitness sonuçlarını anında gösteren, sağlık kayıtlarını tutan akıllı saat ve telefon uygulamaları bir yana sağlık profes-

yonellerini yakından ilgilendiren gelişmeler yaşanıyor.

Bu konuda yapılmış kapsamlı çalışmalardan biri olarak uluslararası danışmanlık şirketi PricewaterhouseCoopers'ın (PwC) Avrupa, Orta-doğu ve Afrika bölgesinde yer alan 12 ülkeden 11 bini aşkın katılımcı ile birlikte hazırladığı "Hangi doktor? Yapay zekâ ve robotbilim yeni sağlık sektörünü neden şekillendirecek?" (*) başlıklı araştırmasına göz atmakta fayda var. Sağlık sektöründe yapay zekâ ve robotlara ne kadar hazır olduğumuzu inceleyen araştırma, beğenelim ya da beğenmeyelim geleceğin tıbbında yapay zeka ve robotların etkin olacağını ortaya koyuyor. Dünya çapında yaşanan nüfus, artan maliyetler ve arz sıkıntısı (tedavi

Radyolojide yapay zeka doğru teşhis ve tedavi tavsiyesi için eğitiliyor

"Tıpkı makinelerin; atların, eşeklerin ve öküzlerin bir zamanlar yaptığı işleri devraldığı gibi bilgisayarlar eninde sonunda insanların yaptığı işlerin çoğunu devraldı. Peki bilgisayar insan zekasını yenebilir mi?" Dinleyicilerine SOLUNUM 2019'da bu soruyu yönelten ve yaptığı sunum ile yanıtı paylaşan Dr. Yusuf Aydemir, öncelikle bilgisayarın 1997'de satranç, 2016'da da go oyunu şampiyonlarını yendiğini hatırlattı. Google Yapay Beyin Projesi, Dijital Mamografi DREAM Projesi, CheXNet Projesi gibi çalışmaların giderek iyileşen sonuçları ile yapay zeka ve derin öğrenme uygulamalarının başarısının arttığını anlatan Aydemir, konuşmasının ana temasını oluşturan "Radyolojide Yapay Zeka Uygulamaları" konusunda şu değerlendirmeyi yaptı:

● Bir radyoloğun radyolojik görüntüleri yorumlayabilmek için ortalama 10 yılda edindiği bilgileri, yapay zekâ teknolojisi Derin Öğrenme (Deep Learning) algoritmalarıyla birkaç gün gibi çok daha kısa bir sürede öğrenmesiyle, her yönden tasarruf sağlanabilmesinin haricinde, radyologların yeterli olmadığı ve sağlık hizmetlerinin

ulaşamadığı bölgelerde kullanılması insanlık adına çok büyük gelişmeleri de beraber getirecektir.

● Bir radyoloji uzmanı çalışma hayatı boyunca ortalama olarak 120 bin görüntüyü yorumlayabiliyorken, derin öğrenme prensibiyle çalışan yapay zekâ sistemleri milyonlarca radyolojik görüntüyü işleyebilir. Kullanılacak yapay zekâ sistemi, milyonlarca tıbbi görüntü, rapor-

lar ve klinik bulgularla besleniyor. Böylelikle makineler doğru teşhis ve tedavi tavsiyesi için eğitiliyor. Daha sonra bu bulguların raporlanmasıyla, tanıları hızlandırmak ve doğruluğunun artması amaçlanıyor. Binlerce veri ile eğitilen bu sistemlerle, radyoloji uzmanına erişimin kısıtlı olduğu, örneğin mesai saatleri dışı, tatil günleri veya kırsal bölgelerde, ayrıca hızın gerekli olduğu en kısa zamanda raporlanması gereken akut kanama boyutu, lokalizasyonu,

şiddeti gibi durumlarda, büyük fayda sağlayacağı kuşkusuz.

● Ancak otomatik olarak oluşturulacak standart bir rapor inceleme ve imzalama için şu anda çok uzağız. Bu kavram, yalnızca yapay zekanın performansı, yüzde 100'e yaklaşan bir hassasiyete ve negatif öngörü değerine ulaşabilirse geçerli olabilir.

● Yapay zeka PACS'da (Picture Archiving and Communication Systems - Görüntü Saklama ve İletişim Sistemleri) arşivlenmiş önceki görüntüleri "yeniden okumak" için kullanılabilir. Yapay zeka, PACS'da arşivlenmiş ve etiketlenmiş milyonlarca görüntüyü "öğrendiğine" özgüllüğü çok artacaktır. İlaveten hastanın PACS'da arşivlenmiş eski görüntülerini bularak karşılaştırma yapabilir ve progresyon, regresyon kararı verebilir. Nodül ve tümör boyutu takibini otomatik yapabilir. Hatta kanseri evreleyebilir.

● Radyolojide yapay zeka; insan hatalarını azaltma, erken müdahaleyi hızlandırma, zamanla lezyonların ve tümörlerin büyümesini doğru şekilde izlenmesi, daha kantitatif ve daha objektif tanı konulması, otomatik ikinci görüş gibi faydalar sağlayabilir. İnsan genel zekasını ve yapay akıllı modelleri entegre etmek, hasta bakımında bizi bir adım daha ileriye götürecektir.

Dijital steteskopun geçmişi 25 yıla dayanıyor ama sahaya inmesi bu kadar uzun sürmez!

Özellikle meslek yaşamının başında olanların teknolojik gelişmeleri yakından izlemesi ve ne tarafta duracağına karar vermesi gerektiğini dile getiren Dr. Arzu Mirici, "Hazır algoritmalar ve evet/hayır şıklarına sahip karar ağaçlarından ibaret mi olacak mesleğiniz, yoksa direksiyonda oturanlardan biri olmaya niyetiniz var mı" sorusunu yöneltiyor. Tıpta inanılmaz gelişmeler olduğunu, göğüs hastalıkları alanında radyolojik değerlendirme başta olmak üzere pek çok yapay zeka uygulaması konuşulmaya başlandığını belirten Mirici, SOLUNUM 2019'daki sunumunda bunlardan birinin de dijital steteskop ile elde edilen verilerin, bilgisayarlı tanı sistemlerinde kullanılabilirliği olduğunu anlattı. "Bu çalışmaların geçmişi 20-25 yıl kadar geriye uzanıyor. Ancak sahaya inmesi o kadar zaman almaya-cak gibi görünüyor" diyen Mirici, bu konuda şu bilgileri aktardı:

- Steteskop ile akciğer ve kalp seslerinin dinlenmesi, 19. yüzyıldan bu yana hekimlerin hastalıkların tanısında kullandıkları bir yöntem. Baş döndürücü bir hızla gelişen teknolojiye rağmen halen önemini koruyor ve yaygın olarak dünyanın her yanında kullanılıyor.
- Steteskopla elde edilen veriler tekrarlanamaz ve aktarılamaz, bu nedenle subjektif kalıyor. Fizik muayenede oskültasyon becerisi, öğrencilerin akademik eğitimleri sırasında edindikleri en zor beceriler arasında yer alır. Son 20 yılda geliştirilen ve akciğer/kalp seslerini kaydedebilen ve dolayısıyla daha sonra karşılaştırma imkanı tanıyan, dijital steteskop ise henüz optimal gelişimini sağlayamamış görünüyor. Zira bu gelişimin sağlanması için hastalıklara özgü kalp/akciğer seslerinin kayıtlarının bulunduğu veri tabanlarına ve farklı durumlarda yapılmış karşılaştırmalara ihtiyaç var.
- Dijital bir steteskop, geleneksel bir steteskobun sınırlamalarının üstesinden gelebilir, ses verileri yükseltilebilir, depolanabilir, tekrar oynatılabilir ve daha da önemlisi, teletıpta çok faydalı olacak şekilde elektrik sinyallerine dönüştürülebilir. Bu durum aynı zamanda dijital steteskoplardan elde edilen verilerin yapay zeka uygulamalarına girmesini de sağlayacaktır.

ve bakım gereken insan sayısındaki artış nedeniyle sağlık profesyonellerine giderek daha fazla ihtiyaç duyulması) nedeniyle bunun bir gereklilik olarak görüldüğü de ortada.

Son yıllarda teknoloji hızla ilerlese de bunun sadece başlangıç olduğunu söyleyenler çoğunlukta. Bundan sonra teknolojinin daha hızlı gelişmesi beklenirken, yapay zekanın daha başarılı

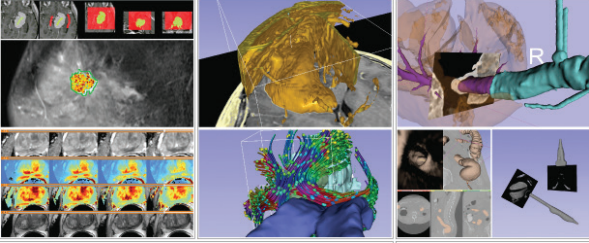

teşhisler koyabilmesi ve daha etkili tedaviler yapabilmesi beklentiler arasında. Böylece daha fazla hastalık tedavi edilecek ve daha fazla hayat kurtulacak. Teknoloji sayesinde insanlar, hatta tüm canlılar daha sağlıklı bir yaşam fırsatına sahip olacak.

PwC araştırmasının dikkat çektiği bir nokta da kanunlar, yönetmelikler. Konu sağlık olunca, kamu yönetimine önemli görevler düşeceği kesin. Araştırmada kamu otoritelerinin kalite standartlarını ve olması gereken yasal çerçeveleri oluştururken sağlık sektöründe yeni yaklaşımların benimsenmesi için uygun teşviklerin geliştirilmesi gerektiği belirtiliyor. Çünkü yapay zeka ve robotik sağlık hizmetlerinin daha hesaplı ve daha erişilebilir hale gelmesi de önemli bir konu.

Bütün bunların belki şimdi değil ama bir süre sonra çokça konuşulacağını, sıkça tartışılacağını öngörmek zor değil. Tüm işaretler tıp teknolojisinin bugün için "inanılmaz" denilen boyutlara ulaşacağını ve teknolojinin en etkin olduğu alanlardan birinin sağlık olacağını gösteriyor. Hal böyle olunca konu sağlık profesyonelleri için daha da önem kazanıyor. Zaten PwC'nin araştırmasında da sağlık profesyonellerine şu tavsiye de bulunuluyor: Ne olduğunu anlamaya çalışın, tıbbi ortamlarda ve sağlık ekosisteminde değişime hazır olun.

Öyle ya belki de gelecekte sadece laboratuvar çalışanları ya da araştırmacılar değil klinisyenler de tanı, karar verme ya da ameliyat ve sonrasında yapay zeka ile birlikte çalışmak durumunda

3D yazıcıların kullanımı tıptan otomotive giderek yaygınlaşıyor

Dr. Asiye Kanbay, SOLUNUM 2019'da torasik radyolojide 3 boyutlu yazıcılar (3D print) konusunu ele aldı. Kansay, sanal ortamda tasarlanmış 3 boyutlu nesnelere katı formda somut nesnelere dönüştüren makineler olan 3 boyutlu yazıcıların, günümüzde tıp, dişçilik, havacılık ve uzay sanayi, otomotiv, kuyumculuk gibi birçok sektörde kullanımı gittikçe yaygınlaştığını belirtti. Toraks yapısını oluşturan tüm birimlerin organ çıktılarını oluşturulabildiğini sıvı, hava, kemik dokusu hastaya özel 3 boyutlu olarak görüntülenebildiğini belirten Kanbay, toraks alanında 3D print sistemi bilgisayar yazılımları ile 3D slicer ile 3 boyutlu olarak görüntüleme sistemine dönüştürüldüğünü ve bu uygulamanın da en çok KOAH olgularını görüntülemeye kullanıldığını aktardı.

Dr. Cengiz Özdemir de SOLUNUM 2019'da 3D print ve biodegradable stentler hakkında bilgi verdi. Özdemir, maliyet ve teknolojiye ulaşımın büyük sorun olmasına karşın bu teknolojik gelişmelerin "bireyselleştirilmiş tedavinin" temelini oluşturduğunu vurguladı.

kalacak. Yapay zeka ve robotik teknolojiler ile birlikte sağlık hizmetleri belki de yeniden tanımlanacak. Her şey dijitalleşecek, tıp biliminde insan faktörünün yeri yeniden belirlenecek. Bilginin kullanılabilirliği, programların uygulanabilirliği yaygınlaştıkça yapay zeka ve robotik teknolojiler tıbbi tedavilerde karar verme sürecinden cerrahi müdahaleye kadar hekimlerin de, hastaların da işini kolaylaştıracak.

SOLUNUM 2019'da dinleme fırsatı bulduğumuz Arzu Mirici, Asiye Kanbay, Yusuf Aydemir ve Cengiz Özdemir hocalarımızdan edindiğimiz bilgilere göre, yukarıda sözünü ettiğimiz boyuta gelebilmemiz için şu anda halledilmesi gereken bazı konular var. Mesela teşhis ve tedavinin hızı kadar doğruluğu. Teknolojiye güven bu noktada kilit önem taşıyor. Teknolojik her gelişmenin yaygın bir şekilde kullanılması ve kabullenilmesi şüphesiz kolay olmayacak. Bu açıdan zaman; teknolojinin gelişimi için olduğu kadar benimsenmesi için de büyük önem taşıyor.

Durum böyle olunca her konuda olduğu gibi sağlıkta da teknolojiyi yakından takip etmek, olan ve olabilecek gelişmelerin izini sürmek şart.

*Araştırmaya bu adresten ulaşabilirsiniz.

<https://www.pwc.com/gx/en/industries/healthcare/publications/ai-robotics-new-health/ai-robotics-new-health.pdf>

Yaşam Aktüel

Kar ve buz keyfi yaşatan 7 KIŞ SPORU

Kış denilince bazılarının aklına soğuk gelir bazılarının ise kar. Bazen hayatı zorlaştıran kar bazen de hayata keyif ve heyecan katıyor. Kar ve buz üzerinde keyifle vakit geçirmenin mümkün olduğunun keşfedilmesi ile spora dönüşen kış oyunları, kimi zaman bireysel kimi zaman da takım halinde yapılabilir. Amatör ve profesyonel sporcuların adrenalini kaynağı olan kış sporları, günümüzde yapay pistlerde de yapılabilir. Yapması kadar seyretmesi de keyif veren 7 kış sporunu Solunum Aktüel okurları için derledik.

1 ● KAYAK

■ Kış sporu denilince ilk sırada kayak yer alıyor. Biraz antrenmanla yediden yetmişe herkesin yapabileceği bir spor olan kayak, çoğu kış sporu gibi özel kıyafet ve ekipman gerektiriyor. Ayaklara bağlanan uçları kıvrımlı düz tahtalar ve yn verip denge sağlamaya yarayan çubuklar eşliğinde yapılan kayak, en yalın haliyle tepe bir noktadan aşağı doğru karın üzerinde yere düşmeden ulaşmayı amaçlıyor. Bu sporun tarihçesi M.Ö. 3000'lere kadar uzanıyor. Avlanmak amacıyla geliştirilen kayak malzemelerinin bugünkü haline benzer ilk kullanımının Sibirya, Moğolistan ve Altay'daki ilkel avcı topluluklar tarafından kullanıldığı belirtiliyor. Spor olarak kayak hayatımıza daha geç dönemlerde girerken ilk yarışların 1866 yılında Norveç'in Cristina şehrinde düzenlendiği biliniyor. Profesyonel

spor dünyasında müsabaka çeşidine ve turnuvaya göre türleri bulunan kayak sporunda, yarışlarda temel olarak iki disiplin benimsenmiş durumda. Bunlardan biri olan Alp Disiplini; kapılardan geçerek en hızlı aşağıya inmenin temel olduğu yarışma türü. 1936 Kış Olimpiyatları ile birlikte olimpiyat sporları arasına katılan Alp Disiplini'nde ayak parmakları ve topuk kayağa sıkıca tutunuyor. Kendi içinde slalom, büyük slalom, iniş, süper büyük slalom, kombine adıyla beş ayrı resmi dalı barındırıyor. Kuzey Disiplini ise, ağırlıkla düz yol ve çıkış içeren dayanıklılık temelli yarışları içeriyor. Topukların serbest olduğu Kuzey Disiplini'nde sadece ayak uçları kayağa tutunuyor. Kayaklı koşu, kuzey kombine, biatlon, kayakla atlama ve telemark Kuzey Disiplini yarışları arasında yer alıyor.

2 ● KIZAK

■ Kar ve buz üzerinde kayarak gidebilecek biçimde yapılmış, bir ya da iki kişilik, tekerleksiz bir çeşit araba olan kızak, bir zamanlar Kuzey ülkelerinde olduğu gibi ülkemizde de önemli bir taşıt aracıydı. Pek çok kişinin aklında yokuşlarda yapılan bir çocukluk eğlencesi olarak yer edinen kızığın, spor aracı olarak benimsenmesi yakın zamana rastlıyor. Geleneksel kızaktan köpeklerin çektiği özel arabalara kadar birçok çeşidi bulunan kızak, ilk olarak 1964 yılında olimpiyat oyunları arasına giriyor. Ülkemizde de 2008 yılında Türkiye Kızak Federasyonu kuruluyor. Türkiye’de “kızak” olarak isimlendirilen bu branş, dünyada kızak (luge), bobsleigh ve skeleton adları altında üç ayrı sportif faaliyet olarak icra ediliyor. 1931’den bu yana 2. Dünya Savaşı yılları dışında her yıl dünya şampiyonası düzenlenen bobsleigh, 2 ya da 4 kişilik ekipler halinde yapılıyor. Yarışların yüzde 8 eğim, 1200-1500 metre uzunluktaki bir pistte yapıldığı bobsleigh’da kızaklarının altında iki çift çelik paten bulunuyor. Öndeki patenlerin bir direksiyona bağlı olduğu araçta oturan sporcu tarafından kızığa yön veriliyor. Skeleton’da ise başın önde olduğu farklı bir kızak çeşidi kullanılıyor. Sporcuların kızığın üzerine yüzüstü yatarak buzlu bir yükseklikten aşağı hızlıca kaydığı, bireysel yapılan bir spor olan skeleton, 2002’den bu yana Kış Oyunları’nda yer alıyor.

3 ● SNOWBOARD

■ Özellikle gençlerin ilgisini çeken snowboard, son yıllarda giderek popüler olan bir kış sporu. Özel üretim bir tabla üzerinde kaymayı içeren snowboard, küçük büyük herkese uygun bir spor dalı olarak kabul ediliyor. Snowboard için, kaykayın ya da sörfün karda yapılan hali demek mümkün. Ancak ileri seviyedeki profesyoneller için ekstrem kış sporları arasında yer aldığını da hatırlatalım. İki bacağın tek bir tahta üzerine sabitlenmesini gerektiren bu spor, karlı ve eğimli bir zeminden aşağı yönde kayarak yapılıyor. Snowboard’un tarihi çok da eski değil. Sherman Poppin’in 1961 yılında icat ettiği “snurfer” isimli su kayağı ilk snowboard olarak biliniyor. Snurfer ile ilgilenen ve müsabakalara katılan Amerikalı sporcu Jack Burton Carpenter ise ayağını boarda sabitlemenin daha doğru olacağını düşünerek, bugünkü snowboard’u geliştiriyor. Türkiye’ye snowboard’un gelmesi ise 2000’li yıllarla oldu ve ilk milli snowboard takımı 2006 yılında kuruldu. Snowboard ilk ortaya çıktığında çoğu kayak tesisinde karı kazıyıp zemini bozdukları için snowboard’culara izin verilmese de bugün artık tüm kayak merkezlerinde bu spora özel “half pipe” adı verilen silindirik şekilde pistler yer alıyor.

4 ● BUZ PATENİ

■ Dünyanın en estetik sporu desek kimsenin itiraz etmeyeceği buz pateni, müzik, dans ve sporu bir araya getiriyor. Özel hazırlanmış buzlu bir zeminde altı kızkaklı özel ayakkabılarla yapılan buz pateni hobi olarak her yaşta yapılabilen bir spor dalı. Tek, çift ve gruplar halinde yapılabilen bir spor olan buz pateni, amatör olarak dünyada olduğu gibi Türkiye’de de giderek yaygınlaşıyor. Profesyonel olarak ise 1924 kış olimpiyatları ile dünya televizyonları tarafından naklen yayınlanmaya başlayan artistik buz pateni, kış sporları arasında popülaritesi en yüksek spor dallarından biri. Philadelphia’da yaşayan Edward Bushnell’in 1850’de patenlere çelik bıçaklar ekleyerek kompleks manevralar ve dönüşlerin yapılmasını kolaylaştırması ile gelişen bu spor dalı, Viyanalı balet Jackson Haines’in 1860’larda bu spora kendi disiplininin gelen bale unsurları ve dansı eklemesiyle bugünkü halini almasını sağladı. Erkek tekler, kadın tekler, çiftler ve buz dansı

disiplinleri ile olimpiyatlarda temsil edilen artistik buz pateni yarışmaları, müzik eşliğinde, yapılacak dansın ya da gösterinin konusuna uygun kostümlerle gerçekleştiriliyor. Artistik buz pateni atlayış, dönüş, kaldırış, adım stili gibi etkileyici figürlerinin yanı sıra kostümleri ve müzikleri ile de milyonlarca kişiyi ekran başına kilitliyor.

5 ● SÜRAT PATENİ

■ Buz pateninden söz edince, paten kullanılan diğer kış sporlarına değinmemek olmaz. Bu sporlardan biri olan sürat pateni (speed skating), oval, buzdan bir pistte, viraj ve düzlüklerde ritmik kayma biçiminde sergilenen bir spor dalı. Kas gücüyle yapılan sürat pateni, sporcuların zamana karşı yarışması esasına dayanıyor.

İlk kez 1972’de yapılmaya başlanan erkekler ve kadınlar arası dünya sürat pateni şampiyonaları, açık havada yapay olarak dondurulmuş, iki kulvarlı pistlerde yapılıyor. Hız pateninin çelik bıçaklı patenleri ince ve diğer patenlerden daha uzun, boyları 30-45 cm arasında değişiyor. Pistin oval biçimi dönemeçlerin hızla dönülmesine olanak sağlıyor. Sürat pateni yarışları uzun kulvar, kısa kulvar ve maraton olmak üzere üç farklı sınıfa ayrılıyor. Kısa kulvar genellikle

buzdan bir paten alanı üzerinde, şerit işaretleri olmayan bir daire içinde yarışan altı patenci ile yapılıyor. Dünya şampiyonaları ve Olimpiyat Oyunları’nın ilgi çeken sporlarından biri olan kısa kulvar yarışlarında, patenciler kurşun geçirmez kıyafetlerde de kullanılan “kevlar” astarlı, vücutlarını saran kıyafetler giyiyor. Ayrıca kask takıp, eldiven de giyiyorlar. Uzun

kulvar sürat pateninde 500 m’den 10 km’ye kadar değişen mesafelerde yarışlar yapılıyor. Çift kulvarlardan oluşan uzun kulvar sürat pateni pistlerinde aynı anda iki sporcu zamana karşı yarışıyor. Uluslararası organizasyonlar ve Olimpiyat Oyunları’nda uzun kulvar yarışları sürat pateni yarışları olarak adlandırılırken, kısa kulvar yarışları kendi adıyla (short track speed skating) anılıyor. Bu arada maraton yarışları uluslararası ve olimpiik oyunlarda düzenlenmiyor.

6 ● BUZ HOKEYİ

■ Paten giyerek yapılan bir diğer spor dalı da buz hokeyi. Takım halinde oynanan kış sporları arasında yer alan buz hokeyi, kendine özel liginin yanı sıra 1920 yılından bu yana olimpiyatlarda da yer alıyor. Buz hokeyini basit bir anlatımla; buz pateni yaparken golf oynamaya benzetebiliriz. Ancak şunu da belirtmeliyiz ki, buz hokeyi dünyanın en hızlı ve en sert sporlarından biri olarak kabul ediliyor. Özel kıyafetler giyen sporcular disk şeklinde tasarlanan maç topunu ellerindeki hokey sopaları yardımı ile karşı kaleye sokma mücadelesi veriyor. Oyuncular bıçağı özel malzemelerden üretilmiş patenler, kalın ve darbeye dayanıklı eldiven, dizlik, dirseklik, omuzluklar, bedenin oyun sırasında zarar görmemesi için özel malzemelerle beslenmiş koruyucu özel giysiler giyiyor ve kask takıyor. Hokey patenlerini giyip hokey sopalarıyla diski (puck - pak) kontrol etmeye çalışan oyuncular, paki kaleye sokarak sayı kazanıyor. Takımda biri kaleci olmak üzere 6 oyuncu oynuyor. Aslında bir takımda 20'den fazla oyuncu bulunuyor. Çok hızlı tempolu ve

yüksek mücadele ve enerji gerektirmesi nedeniyle her birkaç dakikada bir oyuncu değiştiriliyor. Oyuncu değişimi oyun durdurulmadan yapılıyor. Bir oyuncu kuralları ihlal ederse hakem ceza olarak takımı bir süreliğine 5 kişiyle oynatabiliyor. Dünya çapında yoğun ilgi gören ve özellikle Amerika kıtasında çok sevilen buz hokeyi Türkiye'de de bir federasyona ve lige sahip bulunuyor.

7 ● KÖRLİNG

■ Ülkemizde son yıllarda adını duyar olduğumuz körling, özellikle genç neslin ilgisini çeken bir nevi buzda bir taşı kaydırma oyunu. İskoçyalılar tarafından geliştirilen ve tarihi 1500'lü yıllara uzanan bu spor için "buzda satranç" benzetmesi yapılıyor. Bunun nedeni oyunun temelini hız ve mantıklı düşünmenin oluşturulması. Uzmanlar tarafından zihin açıcı olduğu için çocuklara özellikle tavsiye ettiği körling, iki takım arasında oynanıyor. İki takım arasında oynanan körlingde ekipler 4 kişiden oluşuyor. Uzunluğu 42 metre, genişliği 4.3 metre olan ve rink adı verilen buzdan bir pistte oynanan bu spor dalında, 19.96 kg ağırlığında granitten yapılan dairesel bir körling taşı

kullanılıyor. Taşın önündeki buz yüzeyini süpürmek için fırça (süpürge) kullanılan oyunun amacı, en basit tanımıyla taşı buz üzerinde kaydırarak hedefin merkezinde durdurmak. Buz üzerine iç içe geçmiş halkalardan oluşan hedefe "ev" adı veriliyor. Puan, evin merkezine karşı takımdan daha yakına taş atarak kazanılıyor. Körlingin topu kadar özel bir de ayakkabısı bulunuyor. Ayakkabının tekinin tabanında kaydırıcı (slider) özel bir malzemeden pürüzsüz bir hat, diğer tekinde ise çekişi artırmaya yarayan kauçuk bir hat bulunur. On oyun sonu bulunan körling müsabakaları, eğlence için genelde 8 veya 6 sonla oynanıyor. Her iki takımın tüm oyuncularının iki atış hakkını, toplam 16 kayayı kullanması bir oyun sonu oluyor. Eğer 10 son bittiğinde eşitlik varsa bir son daha uzatma (tie break) oynanıyor. Beraberlik bozulana kadar son oynanmaya devam ediliyor. Tüm sonlar bittiğinde en fazla puana sahip olan takım kazanıyor. İlk kez 1924 Kış Olimpiyatları'nda bir olimpik spor olarak yer alan körling, 1998 Kış Olimpiyatları'ndan bu yana da olimpiyatlarda resmi spor olarak yer alıyor. Ülkemizde 20 Ocak 2015 yılında Buz Pateni Federasyonu'ndan ayrılarak Türkiye Curling Federasyonu olarak kendi branşında devam eden bu sporun, ligleri ve milli takımları bulunuyor.

Gezi Aktüel

Kış sporları için en çok tercih edilen 8 destinasyon

Kış sporlarını sevenler için alternatif giderek artıyor. Yaz turizminde oldukça iddialı olan ülkemiz, mevsim çeşitliliğine sahip coğrafyası ile kış turizminde de iddiasını ortaya koyuyor. Türkiye’de bir çok merkez kar tatili ve kış sporlarını sevenler için nitelikli tesisleri ile öne çıkıyor. Ülkemizde en çok tercih edilenlerin yanı sıra kar seven Solunum Aktüel okurları için Avrupa’nın en popüler destinasyonlarını da seçtik ve 8 merkezi sıraladık.

>> ULUDAĞ/BURSA

Pek çok yeni merkez oluşsa da Türkiye’de kış tatili denilince akla ilk gelen yer, Bursa il merkezi sınırları içinde yer alan Uludağ. Ülkemizin en eski ve en büyük kayak merkezlerinden olan Uludağ, 2.543 metre yüksekliği ile her yıl binlerce yerli ve yabancı turisti ağırılıyor. Uludağ’da

kayak dışında snowboard, buz pateni, kar motosikleti gibi farklı sporları yapmak da mümkün. Ayrıca helikopterli kayak ve tur kayağı gibi seçenekler de bulunuyor. Profesyonellere de, amatörlere de uygun olan Uludağ, her yıl birbirinden farklı uluslararası festivale de ev sahipliği yapıyor.

>> **PALANDÖKEN/ ERZURUM** Erzurum Şehir merkezine 10 kilometre mesafede bulunan Palandöken, beş ay boyunca kayak yapmaya elverişli yapısı, kar kalitesi, uzun pistleri ve tesisleriyle tercih edilen bir merkez. En uzun pisti 12 km., kayak pistlerinin toplam uzunluğu 28 km. olan Palandöken, Ejder ve Kapıkaya pistleri ile slalom

ve büyük slalom yarışmaları için tescilli pistler olarak olimpik pist ilan edilmiş durumda. Profesyonel kayak sporcularına ve dağıcılara uygun son derece dik ve zorlu pistleri bulunan Palandöken, yeni başlayanlar için de eğitim ve ekipman imkanları sunuyor. Palandöken otellerinde olduğu gibi Erzurum'da konaklamak da mümkün.

>> **KARTALKAYA/BOLU** Bolu Şehir merkezine 38 km. uzaklıkta, Koroğlu Dağları'nın zirvesinde bulunan Kartalkaya, İstanbul ve Ankara'nın ortasında yer almasının da avantajını taşıyor. 5 konaklama tesisi ve 1.600 yatak kapasitesinin bulunduğu Kartalkaya; farklı zorluk derecelerinde 25 pistte sahip bulunuyor. Tüm sezon boyunca açık olan Kartalkaya'da 2 telesiyej, 6 teleski, 3 adet de baby pist yer alıyor. Kayak ve snowboard yapanların yanı sıra manzarası ile kar keyfi yaşamak isteyenlerin de sevdiği bir merkez olan Kartalkaya'da zirvenin yüksekliği 2.200 m.'yi buluyor.

>> **KARTEPE/KOCAELİ** Kocaeli'ne bağlı Kartaltepe, İstanbul'a yakınlığı ile kış aylarında haftasonları ve sömestr tatillerinde çok tercih edilen bir merkez. En yüksek noktası 1.600 metre olan Samanlı Dağları'nın zirvelerinin birinde yer alan ve kış sezonunda birçok turisti ağırlayan Kartepe'de, 12 pist ve 3 telesiyej bulunuyor. Pistlerin uzunluğu 400 ile 3.500 metre arasında değişen Kartepe'nin zirvesinde sadece tek bir otel mevcut. Ancak pistlerden uzaklaştıkkça çevrede pek çok dağ evi ve butik otel gibi seçenekler bulunuyor.

>> **BANSKO/BULGARİSTAN** Türkiye'ye yakınlığı ile kış sporları sevenlerin radarına giren Bansko, Bulgaristan'ın en popüler kayak merkezi. Pirin dağlarında yer alan merkez, 75 kilometrelik pistleri, manzarası ve Avrupa'daki muadillerine göre uygun fiyatları ile kayak severleri çekmeyi

başarıyor. 1985 yılında düzenlenen kayak Şampiyonası ile kayak severlerin ilgisini toplayan Bansko, önemli Őampiyonalara ev sahipliği yapıyor. Bansko, farklı zorluk derecelerine uygun pistleri, kar kalınlığı ile olduğu kadar eğlencesi ile de seviliyor.

>> **COURCHEVEL/FRANSA** Fransa'da kış tatili denilince akla Courchevel, Meribel ve Belleville (Les 3 Vallées - 3 Vadiler) geliyor. Dünyaca ünlü tesislere ev sahipliği yapan bölgenin tamamı 2.500 metrelik rakıma ulaşan 10 zirveye yayılıyor. Bunların arasında en ünlüsü olan Courchevel, 150 kilometrelik pistleri ile her seviyeden kayak severi ağırılıyor. Yıl boyu pek

çok kayak yarışına ve Summer Grand Prix'e ev sahipliği yapan merkez, sunduğu lüks konaklama ve restoran seçenekleri ile dünya jet set'inin gözdesi. Kayak konusunda Fransız Alpleri'nin en bilinen noktası olan Alpe d'Huez, Rhône-Alpes bölgesinde yer alan ünlü kasaba Chamonix-Mont-Blanc gibi alternatifler de kayak severlerin listesinde yer alıyor.

>> **ZERMATT/İSVİÇRE** İsviçre Alpleri'ndeki Zermatt, dünyadaki en iyi kayak merkezlerinden biri olarak kabul ediliyor. Matterhorn zirvesiyle ünlü olan Zermatt, kayak pistleri ve dağ tırmanışlarıyla biliniyor. İsviçre'nin en yüksek yeri olan Zermatt, 200 kilometrelik piste sahip. Yüksek konumu nedeniyle her zaman yoğun kar altında bulunan merkezde,

motorlu araç kullanılmıyor, elektrikli araçlarla ulaşım sağlanıyor. Zermatt'a da sadece trenle ulaşılabiliyor. Mimarisi ile beğeni toplayan Zermatt'ın tasarım otellerinden biri de merhum mimar Ali Tayar'ın imzasını taşıyor. Bu arada İsviçre'deki Crans-Montana, Verbier, St. Moritz, Gstaad gibi merkezleri de notlarınız arasına alabilirsiniz.

>> **SKIWELT WILDER KAISER-BRIXENTAL/AVUSTURYA**

Avusturya'nın birbirine bağlı en büyük kayak bölgesi olan SkiWelt Wilder Kaiser – Brixental, toplam 9 köyden oluşuyor. Salzburg, Innsbruck ve Münih kentlerine yaklaşım bir saatlik uzaklıkta bulunan SkiWelt Wilder Kaiser – Brixental, 284 kilometrelik pistleri, 21 downhill rotasıyla kayak severleri ağırılıyor. Çocuklar, yeni başlayanlar, hobi amaçlı kayanlar ve elbette profesyoneller için farklı alternatifler sunan SkiWelt Wilder Kaiser – Brixental, 70 zirveye çıkan 90 lift, 4 adet 'funpark' ve gece için ışıklandırılmış pistleriyle Avrupa'nın en modern kayak merkezlerinden biri. Bu arada Avusturya'da küçük bir kasaba olan, ancak tesisleriyle göz dolduran Ischgl'i de alternatif olarak düşünmek gerekir.

Kültür Sanat Aktüel

Andy Warhol sergisi 29 Mart'a kadar görülebilir

■ Kapılarını Aralık 2017'de "Leonardo Da Vinci: Dahi İstanbul'da" sergisiyle açan UNIQ Expo, bu kez, Pop Art sanatının öncüsü Andy Warhol ile sanat severlerin karşısına çıktı. Bugüne kadar Joan Miro, Cezeri ve Antonio Nunziante gibi sanatın dahilerini sanatseverlerle buluşturan UNIQ Expo, 7 Kasım'da başlayan ve 29 Mart'a kadar görülebilecek sergide sanatçının, aralarında ikonikleşen Marilyn Monroe, Campbell Soup ve Flowers gibi ünlü eserlerinin de dahil olduğu 90 adet orijinal eseri

görmek mümkün. Andy Warhol'ün eserlerinin yanı sıra Linchtenstein, Indiana, Rosenquist, Mel Ramos gibi farklı Pop Art sanatçıların eserleri de UNIQ Expo'da sergileniyor.

Deep Purple son kez Türkiye'ye geliyor

■ Rock tarihinin efsanevi gruplarından Deep Purple, "The Long Good Goodbye" veda turnesi kapsamında son kez İstanbul'da olacak. Soldier Of Fortune, Child In Time, Sometimes I Feel Like Screaming , hen A Blind Man Cries, Smoke On The Water, Perfect Strangers, gibi unutulmaz rock parçalarına imza atan Deep Purple, Aktif Bank ana sponsorluğunda, 3 Haziran 2020 gecesi Life Park'ta bir konser verecek. 1968 yılında İngiltere'nin Hertford kentinde kurulmuş olan İngiliz rock grubu, bu konseriyle son kez hayranlarıyla buluşacak. Konserin biletleri halen satışta.

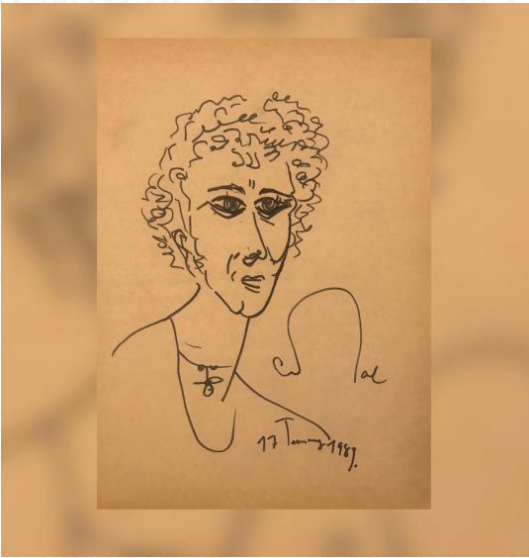

Cemal Süreya'nın çizimleri ilk kez sergileniyor

■ Türk edebiyatının usta şairlerinden, yazar, çevirmen Cemal Süreya ölümünün 30'uncu yılında çeşitli etkinliklerle anılırken çizimleri de ilk kez sergileniyor. Küçükçekmece Atakent Kültür ve Sanat Merkezinde 8 Ocak'ta kapılarını açan "Hayat Kısa Kuşlar Uçuyor, Cemal Süreya'yı Anlamak" adlı sergisinde, şairin el çizimlerini görmek mümkün. Sergide Devrim Erbil, Fırat Neziroğlu, Balkan Naci İslimyeli, Turgay Kantürk ve Metin Üstündağ'ın da aralarında olduğu günümüz sanatçılarından 40 ismin, edebiyatçıyı ele aldığı eserler de sergilenecek. Fotoğraf, resim, video, enstalasyon ve seramik çalışmalarının yer aldığı sergi, 9 Şubat'a kadar açık kalacak.

Bill Gates 2020 için kitap önerilerini paylaştı

■ Dünyaca ünlü Amerikalı yazar, yazılımcı, girişimci, yatırımcı ve iş insanı Bill Gates geleneksel hale getirdiği yeni yıl için kitap önerilerini paylaştı. Tam bir kitap kurdu olarak tanınan Bill Gates'in kendi bloğundan 2020 yılında okunmasını tavsiye ettiği 5 kitap şöyle oldu:

● **An American Marriage** (Tayari Jones)

Tayari Jones'un romanı adlı bir hata sonucu biten bir evliliği konu alıyor. Romanın ABD adalet sistemini eleştirdiği de belirtiyor.

● **These Truths** (Jill Lepore)

Lepore 800 sayfalık bu kitabında ABD'nin tarihini anlatıyor. Gates kitapla ilgili olarak, ABD tarihi hakkında bugüne kadar okuduğu en dürüst ve cesur eser olduğunu söylüyor.

● **Growth** (Vaclav Smil)

Gates tarafından daha önce de önerilen Smil, bu kitabında mikro-organizmalardan galaksilere kadar büyüyen ve büyüme potansiyeli her şeyi ele alıyor.

● **Prepared** (Diane Tavenner)

Diane Tavenner bir eğitimci ve geliştirdiği okul modeliyle çocukları gerçek dünya deneyimleriyle geleceğe hazırlamayı hedefliyor. Bill Gates, Tavenner'in geliştirdiği modeli ilginç buluyor.

● **Why We Sleep** (Matthew Walker)

Matthew Walker, aslında UC Berkeley Uyku Merkezi Direktörü'nün direktörü. Walker, kitabında insanın az uyumasının karar verme, yaratıcılık, hafıza, öğrenme, kalp ve beyin sağlığını nasıl etkilediğini wele alıyor.

Sinema Müzesi 2020'de kapılarını açıyor

■ Kültür ve Turizm Bakanlığında yapılan yazılı açıklamaya göre, Beyoğlu Atlas Pasajı yerleşkesinde yer alacak Sinema Müzesi 2020 yılında açılacak. Kültür ve Turizm Bakan Yardımcısı Ahmet Misbah Demircan, müzenin bölgenin kültürel hayatına önemli katkı sağlayacağını belirterek, İstiklal Caddesi'ni bir kültür havzasına dönüştürmeyi amaçladıklarını açıkladı. Müze bünyesinde etkileşimli dijital birimler, süreli sergi alanı, genç sinemacıların faydalanabilecekleri Türk sinemasının dijital arşivi ve uluslararası veri tabanlarına erişiminin sağlanacağı ortak çalışma alanı ve kütüphane yer alacak. Engelli bireylerin ziyaretine uygun şekilde projelendirilen sinema müzesinde, İstanbul'u ziyaret eden yabancı konukların müze içeriğine doğrudan erişimlerini sağlayacak çoklu dil seçenekli dijital rehber uygulaması bulunacak.

11. Alaçatı Ot Festivali Nisan ayında yapılacak

■ Çeşme Alaçatı'da geleneksel olarak düzenlenen ve oldukça popüler olan "11. Alaçatı Ot Festivali 2020"nin Nisan 2020 tarihinde gerçekleşmesi planlanıyor. Çeşme Belediyesi'nin düzenlediği, Türkiye'nin sayılı festivalleri arasında yer alan Ot Festivali, Ege otlarını dünyaya ve Türkiye'ye tanıtan renkli tezgahları ile tanınıyor. Otlarla yapılan yemekler tadıldığı festivalde, şevketibostan, turpotu, deniz börülçesi ve kekik gibi onlarca ot tadıma sunuluyor. Festivalde aynı zamanda en çok ot toplama ve en güzel ot yemeği yarışmaları da düzenleniyor.